

Digital annonce
Aabenraa Kommune

Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 08-08-2024
Sagsnr.: 24/17512
Dok.løbenr.: 222296/24

Kontakt: Tine Oerter Trane
Direkte tlf.: 7376 7783
E-mail: tot@aabenraa.dk

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev

Aabenraa Kommunes Team Miljø har den 8. august 2024 meddelt tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse efter husdyrbrugloven¹ til husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev, matr. nr. 163, Støltelund, Tinglev.

Ejendommen meddeles tillægsgodkendelse til følgende ny stald og produktionsareal:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m²	Produktionsareal m²
Kalveplads	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	720	144
I alt			144

Desuden meddeles der tillægsgodkendelse til følgende nye gødningsopbevaringsanlæg:

- En gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.117 m² og fast teltoverdækning (BAT-krav)

Tillægsgodkendelsen kan ses i sin helhed på de følgende sider.

Afgørelser efter husdyrbrugloven kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af:

- Afgørelsens adressat.
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

- Sundhedsstyrelsen.
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85.
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86.
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø-og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø-og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø-og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 8. august 2024 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 5. september 2024, der er dagen for klagefristens udløb.

Der kan i øvrigt henvises til miljøgodkendelsens afsnit C "Offentlighed og klagevejledning"

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse af husdyrbruget Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev

§ 16a, stk. 4

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:
8. august 2024

Aabenraa Kommune
Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af husdyrbrugloven¹ skal ansøger indsende oplysninger om en række forhold, jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² bilag 1, punkt A og B. Kommunen skal i sin afgørelse beskrive husdyrbrugets særkender samt vurdere og begrunde, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på miljøet, og at det opfylder de lovbestemte krav om anvendelse af den bedst tilgængelige teknik (BAT) på lugt- og ammoniakemission. Kommunen stiller de relevante vilkår, der sikrer, at husdyrbruget ikke har en væsentlig virkning på miljøet, samt at BAT er overholdt. Selve ansøgningsmaterialet kan læses i kapitel E.

Husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år, og der er tidligere meddelt miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1. Udvidelsen af husdyrbruget udløser derfor krav om en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 4. Husdyrbruget har VVM-pligt og krav om at anvende den bedst tilgængelige teknik (BAT) for, at ammoniakemissionens begrænses. Ansøgningen indeholder en miljøkonsekvensrapport, som er vedlagt under kapitel E. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog mellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten og miljøgodkendelsen meddelt den 3. oktober 2023 danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

---

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

² Lovbekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug

Indholdsfortegnelse

A.	Afgørelse	5
	Baggrund og særkender for afgørelsen	7
	Landskabelige værdier og særkender	7
	Erhvervsmæssigt nødvendigt	8
	Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	8
	Natur	8
	Jord, grundvand og overfladevand	10
	Lugtgener	11
	Øvrige emissioner og gener	11
	Bedste tilgængelig teknik (BAT)	11
	Øvrige krav	12
	Samlet vurdering	13
	Lovgrundlag	13
	Udnyttelsesfrist	13
	Revurdering af miljøgodkendelsen	13
	Retsbeskyttelse	13
	Andre tilladelser og dispensationer	14
B.	Vilkår for husdyrbruget	15
	Afgørelse	15
	Indretning og drift	15
	Lugt	19
	Øvrige emissioner og gener	19
	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	19
	Jord, grundvand og overfladevand	20
	Egenkontrol	22
	Beredskabsplan	23
C.	Offentlighed og klagevejledning	24
	Naboorientering og partshøring	24
	Annoncering og afgørelse	24
	Klagevejledning	24
D.	Kommunens bilag	26
	Lugtkonsekvenszonen	26
E.	Miljøkonsekvensrapport	27

Datablad

Husdyrbrugets adresse:	Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev
Ansøger:	Poppelgaard P/S
Ansøgers CVR-nummer:	43586025
Godkendelsesmyndighed:	Aabenraa Kommune
Godkendelsesdato:	8. august 2024
Sagsbehandler:	Laura Klaver
Kvalitetssikring:	Tine Oerter Trane
Ansøgningsmateriale:	Britt Bjerre Paulsen, Spiras
Sagsnr.:	24/17512
Kortmateriale:	Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.
Lovgrundlag:	Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen til husdyrbruget efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 4 på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev, matr. nr. 163, Stoltelund, Tinglev til kvæghold med de stillede vilkår.

Der gives i tillægget godkendelse til at etablere en ny betoneplads på 720 m² til kalvehytter med et produktionsareal på 144 m² med dybstrøelse. Desuden gives der godkendelse til at etablere en ny gyllebeholder på 5.000 m³ med fast teltoverdækning.

Der godkendes følgende ny stald og produktionsareal:

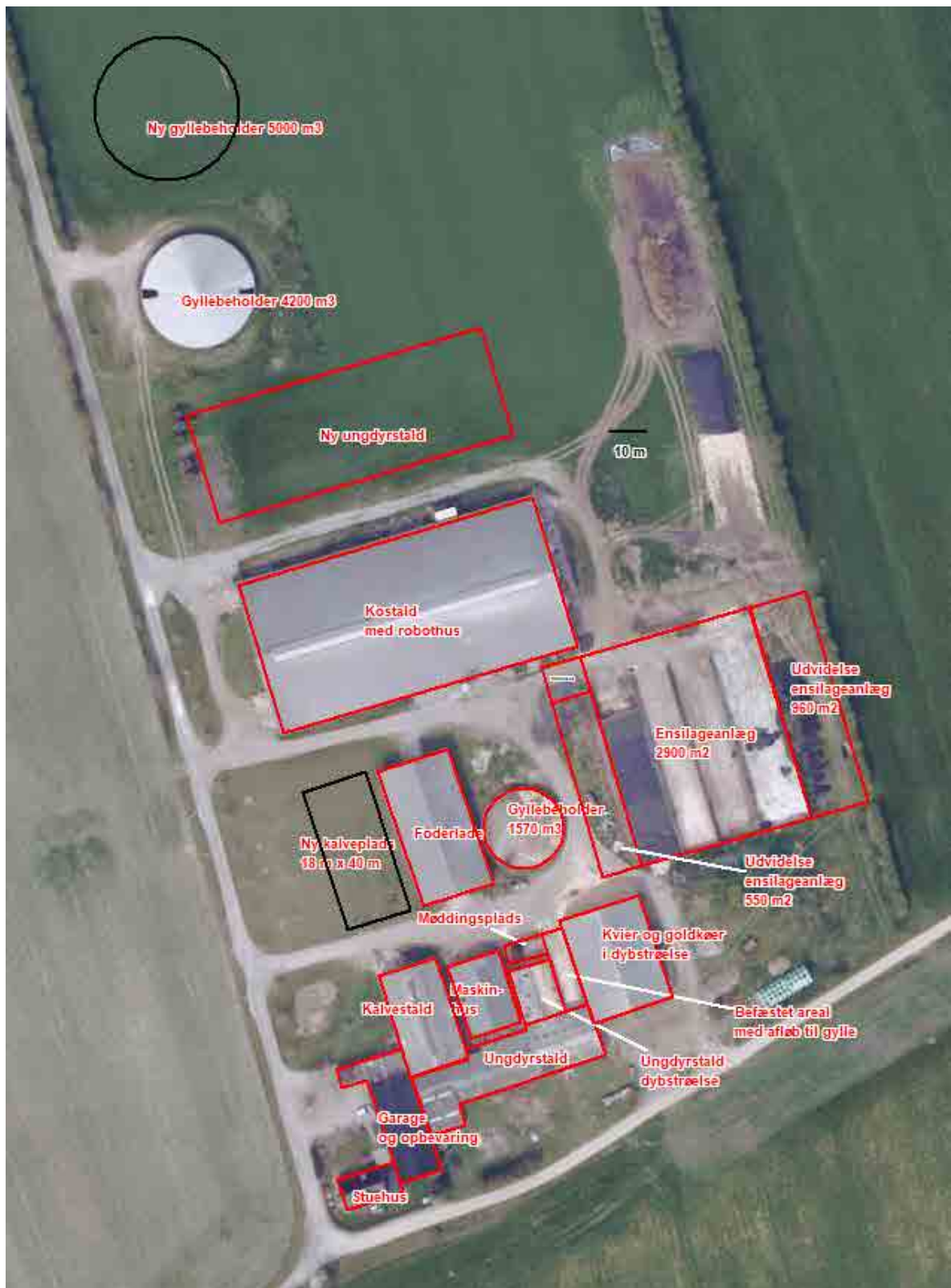
Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
Kalveplads	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	720	144
I alt			144

Der godkendes følgende nyt gødningsopbevaringsanlæg:

- En gyllebeholder på 5.000 m³ med et overfladeareal på 1.117 m² og fast teltoverdækning (BAT-krav)

De eksisterende og tidligere godkendte stalde og anlæg er godkendt jf. den oprindelige miljøgodkendelse af 3. oktober 2023.

Det godkendte staldanlæg kan med denne tillægsgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalde i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev modtog den 3. oktober 2023 miljøgodkendelse efter § 16a, stk. 1 i husdyrbrugloven. Der blev meddelt miljøgodkendelse til at etablere dybstrøelsesarealer i det eksisterende silohus og roehus, og en gammel ungdyrstald blev taget i brug igen. En tidligere godkendt, men endnu ikke opført, ungdyrstald blev videreført i miljøgodkendelsen. Desuden blev der givet godkendelse til at udvide ensilagepladsen med 1.510 m².

Den gamle ungdyrstald samt dybstrøelsesarealerne i det tidligere silohus og roehus er taget i brug. Den nye ungdyrstald og udvidelsen af ensilagepladsen er endnu ikke etableret, men ønskes fortsat opført.

Aabenraa Kommune har den 13. juni 2024 modtaget en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen af kvægbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev. Ansøger planlægger at etablere en ny betonplads på 720 m² til kalvehytter med et produktionsareal på 144 m² med dybstrøelse. Desuden søges der om at etablere en ny gyllebeholder på 5.000 m³ med fast teltoverdækning.

Denne tillægsgodkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i ansøgningsmaterialet, skema nr. 243 912, version 1 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Aabenraa Kommune meddeler tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at tillægsgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 3 km syd for Tinglev.

Husdyrbruget er beliggende indenfor landskabskarakterområdet 'Ålandet', som omfatter det lavtliggende slettelandskab i den sydvestlige del af Aabenraa Kommune, der er kendetegnet ved de mange åer og vandløb, som snor sig gennem landskabet. Landskabet er kendetegnet ved et jævnt og lavtliggende terræn, hvor flere mindre ådale er eroderet ned i terrænet i et langstrakt, øst-vest gående forløb. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor de dyrkede marker afgrænses af et netværk af parallelle hegn samt store og middelstore plantager. Langs de mange åer er landskabet præget af afgræssede enge, hvilket er med til at skabe en variation i det landbrugsdominerede landskab. Landskabet rummer desuden flere store moseområder som er med til at afspejle landskabets oprindelse inden opdyrkningen fandt sted. Den forholdsvis tætte bevoksningsstruktur er med til at skabe et transparent, stedvis lukket, landskab, hvor særligt de mange plantager skaber en ramme om landskabet.

I forbindelse med denne tillægsgodkendelse etableres der en betonplads til kalvehytter og en gyllebeholder med teltoverdækning, som opføres i tilknytning til eksisterende bebyggelse. På kalvepladsen opføres to rækker af kalvehytter med hver 36 hytter, og imellem hytterne vil der være køreareal. Kalvepladsen vil være afskærmet af eksisterende driftsbygninger mod nord, syd og øst, hvorved kalvepladsen kun vil være synlig på en kort strækning langs Gammel Bajstrupvej ved forbikørsel. Gyllebeholderen etableres nord for den eksisterende gyllebeholder, hvor der er et eksisterende læhegn

langs Gammel Bajstrupvej, som virker afskærmende. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at læhegnet vest for den nye gyllebeholder skal bevares og vedligeholdes, samt at teltoverdækningen skal etableres i farven grå.

Aabenraa Kommune vurderer, at det ansøgte ikke vil medføre en væsentlig påvirkning på det omgivende landskab, såfremt tillægsgodkendelsens vilkår til placering af bygninger og anlæg, valg af farver og materialer samt afskærmende beplantning overholdes.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder:

Husdyrbruget er beliggende indenfor et område, der i kommuneplanen er udpeget som 'Værdifuldt geologisk område', hvor nyt landbrugsbyggeri skal søges udformet, så det understøtter landskabets dannelsesformer og ikke slører de geologiske landskabstræk.

Den nye kalvestald og gyllebeholder etableres i tilknytning til og i samme kote som de eksisterende staldbygninger og anlæg. Der udføres ikke terrænregulering i forbindelse med det ansøgte. Den nye kalveplads vil udfylde et hulrum i den eksisterende bygningsmasse og afskærmes af de tilstødende bygninger. Den nye gyllebeholder afskærmes af et eksisterende læhegn, og teltoverdækningen etableres i farven grå, hvorved gyllebeholderen med teltoverdækning kan indpasses i landskabet. På den baggrund vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte projekt ikke vil være forstyrrende for de geologiske interesser og ikke strider mod retningslinjerne i kommuneplanen.

Desuden ligger husdyrbruget inden for positivudpegningen 'Skovrejsning ønsket', hvor etablering af ny skov er ønsket, hvilket ikke vurderes relevant, da det ansøgte projekt ikke omfatter skovrejsning.

Grænseoverskridende virkninger

Da husdyrbruget er beliggende ca. 5,5 km fra den dansk-tyske grænse og ca. 13 km fra kommunegrænsen til Sønderborg Kommune, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at den nye kalveplads er nødvendig for at have tilstrækkelig plads til småkalve samt for at forbedre smittebeskyttelsen og arbejdsforholdene. Gyllebeholderen er nødvendig for at have tilstrækkelig med opbevaringskapacitet til gylle. Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift som landbrugsejendom.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af en næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, der er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i 3 kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ³ , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Tabel over ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
Kategori 1 natur mod syd	1	0,0	0,0
Kategori 2 højmose mod vest	2	0,0	0,0
Kategori 2 højmose mod syd	2	0,0	0,0
Mose ved Stoltelundvej 14	2	0,1	0,2
Mose mod vest kat. 2 jf. kommunen	2	0,1	0,3
Mose mod sydvest kat. 2 jf. kommunen	2	0,0	0,1
Mose mod vest	3	0,1	0,2
Mose mod sydøst	3	0,2	0,3
Kategori 3 skov, lysåbent tilgroet	3	0,2	0,4
Hede mod syd-sydvest	3	0,0	0,1
Eng ved Rødebæk Okkersø	-	0,8	1,5
Eng med størst deposition, ikke kat. 3	-	0,9	1,7

Idet at husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

³ Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 6. september 2018 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Det nærmeste § 3 beskyttede natur er engarealer langs Gejlå og Rødebæk. Da merdepositionen for de nærmeste § 3 naturarealer er under 1 kg N/ha/år, hvorunder der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Den ammoniakfølsomme beskyttede natur er beskyttet efter husdyrbruglovens regler og behandles under afsnittet om ammoniakfølsom natur.

Fredede områder & kommunalplaner

Husdyrbruget er beliggende inden for et område i kommuneplanen, der er udpeget som potentielt naturbeskyttelsesområde og potentiel økologisk forbindelse, som løber langs Gejlå og Rødebæk. Aabenraa Kommune vurderer, at områdets værdi som potentiel økologisk forbindelse og de tilstedeværende naturinteresser ikke vil forværres som følge af det ansøgte, da der ikke forekommer tilstandsændringer i områdets natur jf. ovenstående afsnit om § 3 natur og ammoniakfølsom natur. Endvidere vurderes det, at det ansøgte ikke vil påvirke områdets funktion som potentiel økologisk forbindelse, da den nye kalveplads og gyllebeholder etableres i tilknytning til det eksisterende bebyggelsesareal, og da der også efter udvidelsen af husdyrbruget er bevaret en tilstrækkelig bred forbindelse, der kan fungere hensigtsmæssigt som spredningskorridor for både planter og dyr langs Gejlå og Rødebæk.

Ingen af husdyrbrugets anlæg ligger overlappende med fredede områder.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder. Det nærmeste habitatområde er H90 'Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen', der hører under Natura 2000-område nr. 89 'Vadehavet'. Området ligger ca. 1,2 km nordvest for husdyrbruget.

Beskyttelsen af habitatnaturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur. Det vurderes, at det ansøgte ikke har en væsentlig indvirkning på fuglebeskyttelsesområder, da det ikke medfører tilstandsændringer i områdets natur.

Planter og dyr

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyr eller planter beskyttet af habitatdirektivets bilag IV i bedriftens nærhed. Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring husdyrbruget. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte, og da der ikke forekommer tilstandsændringer i de omkringliggende naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Den nye kalveplads indrettes med fald mod afløb i midten, som ledes til en eksisterende fortank. Derudover indrettes der en afløbsrende bag ved hver række kalvebokse, hvor eventuelt saftafløb fra strølsen kan samles op og ledes til fortanken. Herfra kan det hentes til biogas eller pumpes til gyllebeholder. Der bliver ikke behov for at pumpe til den nye gyllebeholder, da den fyldes med afgasset biomasse, der køres til med lastbil. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan.

Aabenraa Kommune vurderer, at der på baggrund af den gældende miljøgodkendelse og denne tillægsgodkendelse ikke vil forekomme væsentlig påvirkning af den miljømæssige

tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med bekendtgørelser overholdes.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Tabel 3. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk., ansøgningsskema nr. 243 912.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gammel Bajstrupvej 11	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	139,3	301,8	Ja
Bajstrup Bygade 40	Nærmeste samlet bebyggelse	0	500,8	859,6	Ja
Tinglev Ejerlav, Tinglev	Nærmeste byzone	1	770,8	3.192,6	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 598 m. Da den ukorrigerede geneafstand til nærmeste byzone er større end lugtkonsekvenszonen, og da kommunen skal vurdere lugt ud fra worst case, har Aabenraa Kommune udarbejdet et kort med en lugtkonsekvenszone på 700,7 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand for byzone. Kortet er vedlagt som bilag 1 i afsnit D. Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støj, støv, rystelser, fluer, rotter, transport, lys, uhygiejniske forhold og affald
I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8 er øvrige emissioner og gener beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at øvrige emissioner og gener fra husdyrbruget ikke øges væsentligt i forhold til den hidtidige produktion.

Antallet af transporter forventes at stige med 15-20 % som følge af produktionsudvidelsen og den dertilhørende kørsel med gylle og dybstrøelse. Det vurderes, at det øgede antal transporter ikke vil medføre væsentlige gener for omkringboende, da der ikke er nabobeboelser i direkte tilknytning til husdyrbrugets indkørsler, og da transporterne primært foregår i dagtimerne. Aabenraa Kommune vurderer, at den forventede stigning i antallet af transporter er begrundede og realistiske.

De i miljøgodkendelsen fra 2023 stillede vilkår til gener i form af støj, rystelser, støv, skadedyr og lys fastholdes i denne tillægsgodkendelse. Der stilles ikke yderligere vilkår.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er et krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav til størrelsen af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 6.794 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 6.502 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet for husdyrbruget er således overholdt med de valgte gulvtyper og teltoverdækning på de to store gyllebeholdere.

I den oprindelige miljøgodkendelse er der stillet vilkår til fast drænet gulv i den eksisterende kostald og den nye ungdyrstald, samt vilkår til fast teltoverdækning på den eksisterende gyllebeholder på 4.200 m³. I forbindelse med dette tillæg stilles der yderligere vilkår til etablering af fast teltoverdækning på den nye gyllebeholder på 5.000 m³, jf. teknologibladet for fast teltoverdækning på gyllebeholdere.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.2. Når den nye gyllebeholder bliver opført, vil den samlede kapacitet til opbevaring af gylle være på 10.680 m³, hvorved lovkravet om 9 måneders opbevaringskapacitet til gylle overholdes. Indtil gyllebeholderen er opført, lejes der opbevaringskapacitet på Visgårdvej 6, 6200 Aabenraa. Der modtages ikke mere afgasset biomasse, end hvad der er kapacitet til på ejendommen. Aabenraa Kommune vurderer, at håndteringen af husdyrgødning ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

Den nye kalveplads og den nye gyllebeholder overholder alle afstandskrav angivet i husdyrbruglovens §§ 6-8.

Vurdering af, om husdyrbruget er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Kvægbrugene på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev og Visgårdvej 6, 6200 Aabenraa drives i samarbejde gennem selskabet Poppelgaard P/S. Det fremgår af miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.3, at husdyrbrugene ikke er teknisk eller driftsmæssigt forbundne, da der ikke er fælles anlæg eller flyttes dyr mellem ejendommene. Afstanden mellem ejendommene er ca. 3 km, hvilket er væsentlig større end 50 % af den ukorrigerede geneafstand til enkeltbolig, hvorved husdyrbrugene ikke er forureningsmæssigt forbundne. Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommene ikke opfylder kriterierne om forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundenhed, grundet afstanden mellem ejendommene, og da de kan drives og sælges særskilt

Alternative løsninger

Ansøger har i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.17 redegjort for de alternative løsninger, der har været vendt i forbindelse med, at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

Ud fra ansøgers redegørelse i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at ejendommen vil blive afviklet miljømæssigt forsvarligt, hvis husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13 ophører helt.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.10, 3.13 og 3.15, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 300 af 20. marts 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og modtog den 3. oktober 2023 en miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16a, stk. 1. Husdyrbruget er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 4. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16a, stk. 1 og tilhørende tillæg skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne tillægsgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den 8. august 2032.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte tillægsgodkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelsen skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor tillægsgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne tillægsgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Aabenraa Kommune har sammenskrevet vilkårene fra den oprindelige miljøgodkendelse af den 3. oktober 2023 med de nye vilkår, der stilles i forbindelse med denne tillægsgodkendelse. Dette er gjort for at gøre samtlige vilkår for husdyrbruget lettere tilgængelige for ansøger, rådgiver, kommunen og andre, som måtte læse denne tillægsgodkendelse. Vilkårsnummereringen er ændret.

De følgende vilkår er nye: 10.

De følgende vilkår er ajourførte: 1, 2, 3, 4, 24, 29 og 39.

Afgørelse

Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den oprindelige miljøgodkendelse af 3. oktober 2023 samt det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 243 912, version 1, modtaget i Aabenraa Kommune den 13. juni 2024, og med de vilkår, der fremgår af denne tillægsgodkendelse.

Vilkår 2. Miljøgodkendelsen meddelt den 3. oktober 2023 og denne tillægsgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Deres indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A. Kostald	Malkekøer, kvier og stude; fast drænet gulv med skaber og ajlefløb		745
	Malkekøer, kvier og stude; sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)	3.736	1.365
	Malkekøer, kvier og stude; dybstrøelse		340

B. Ny ungdyrstald endnu ikke etableret	Flexgruppe: Alle kvæg; dybstrøelse	2.601	160
	Flexgruppe: Alle kvæg; fast drænet gulv med skraber og ajlefløb		2.150
C. Kalvestald	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	476	238
Gammel ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude; dybstrøelse	583	35
	Malkekøer, kvier og stude; sengestald med spalter (kanal, bagskyld eller ringkanal)		329
Dybstrøelsesstald ungdyr	Malkekøer, kvier og stude; dybstrøelse	174	153
Ungdyrstald i siloer	Malkekøer, kvier og stude; dybstrøelse	668	600
Kalveplads	Kalve (under 6 mdr.); dybstrøelse	720	144
I alt			6.259

Vilkår 4. Husdyrbruget skal indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på nedenstående kort. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.

Vilkår 5. Når 'Ny ungdyrstald' etableres, skal ejer indsende en målfast tegning over produktionsarealet i den nye stald.

Dybstrøelsesarealer i stalde og på kalvepladsen

Vilkår 6. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 7. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

- Vilkår 8. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

Placering og konstruktion af anlæg

- Vilkår 9. 'Ny ungdyrstald' skal opføres i materialer og farvevalg som eksisterende bygninger og anlæg.
- Vilkår 10. Det eksisterende læhegn vest for den nye gyllebeholder på 5.000 m³, som angivet med rød markering på nedenstående kort, skal bevares og vedligeholdes. Såfremt beplantningen fjernes, skal der genetableres beplantning, der opfylder samme afskærmende funktion.

Lugt

- Vilkår 11. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

- Vilkår 12. Bidraget fra landbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land og ved samlet

bebyggelse ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Mandag – Fredag Kl. 07.00 – 18.00 Lørdag Kl. 07.00 – 14.00	Mandag – Fredag Kl. 18.00 – 22.00 Lørdag kl. 14.00 – 22.00 Søndag og helligdage Kl. 07.00 – 22.00	Alle dage Kl. 22.00 – 7.00
	dB(A)	dB(A)	dB(A)
Det åbne land	55	45	40
Samlet bebyggelse i landzone	45	40	35

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen. Støjgrænserne må i samlet bebyggelse og byzone ikke overskrides noget sted i området. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

- Vilkår 13. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 13 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

- Vilkår 14. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

- Vilkår 15. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.
- Vilkår 16. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

- Vilkår 17. I staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb' i 'Kostald' og 'Ny ungdyrstald' skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.
- Vilkår 18. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på minimum 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på minimum 1,0 % mod gulvmidte.
- Vilkår 19. Gulvet skal være udført med ajleafløb.

- Vilkår 20. Lysningsarealet til ajlefløb/gylleopsamling må maksimalt udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb' i 'Kostald' og 'Ny ungdyrstald'.
- Vilkår 21. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.
- Vilkår 22. Skraberens skal være forsynet med timer.
- Vilkår 23. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

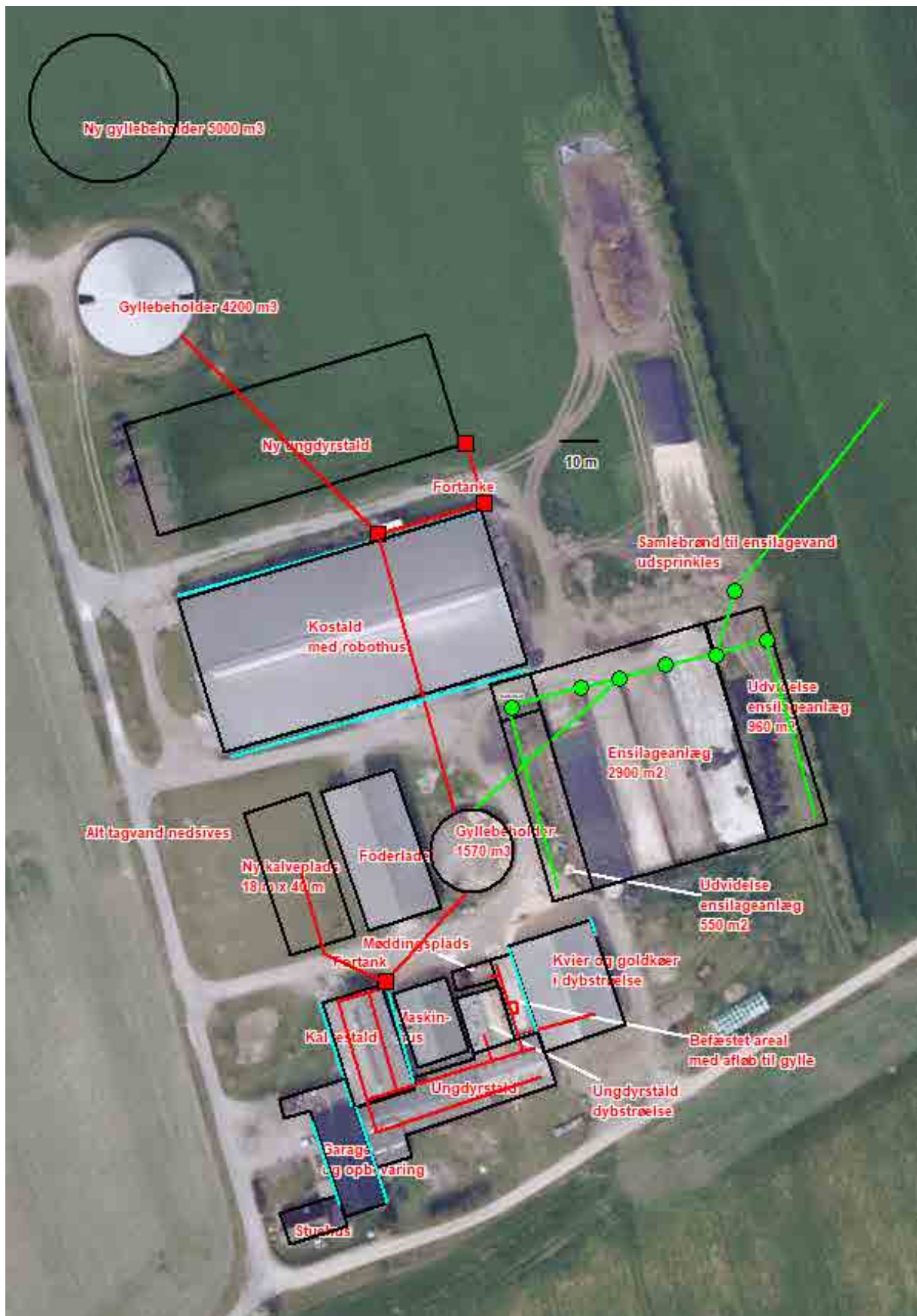
Teltoverdækning på gyllebeholdere

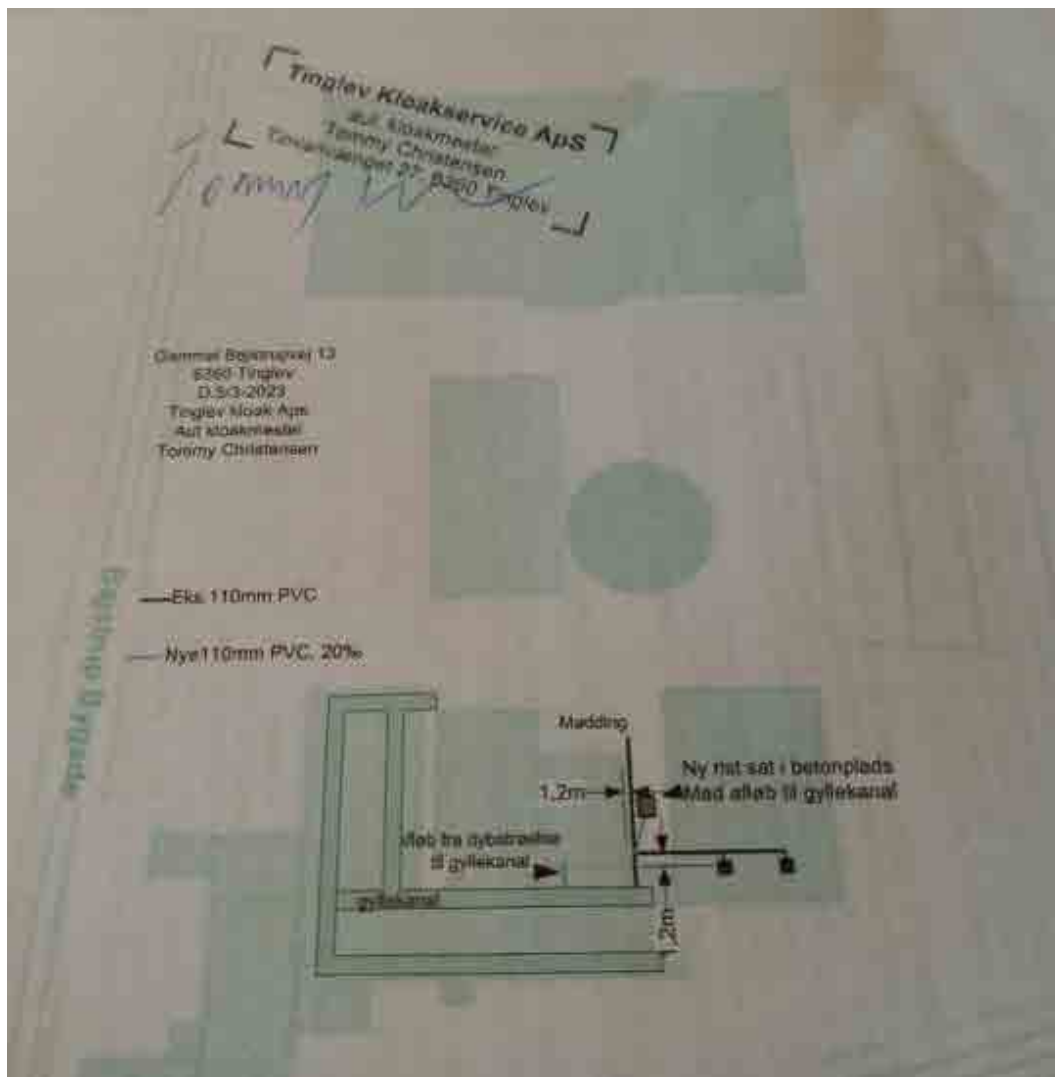
- Vilkår 24. Den eksisterende gyllebeholder på 4.200 m³ og den nye gyllebeholder på 5.000 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt. Farven på teltdugen skal være grå.
- Vilkår 25. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Vilkår 26. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen.
- Vilkår 27. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 28. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 29. Afledning af spildevand skal foregå som vist på nedenstående kortudsnit.

Vilkår 30. Udsprinklingsanlægget skal overholde Landbrugets Byggeblad nr. 103.09-05 'Udsprinkling af ensilagesaft og restvand'.

Olie og diesel

Vilkår 31. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.

Vilkår 32. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 33. Bedriftens årsproduktion skal kunne dokumenteres ved tilsyn i henhold til vilkår 3. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 34. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 35. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb

Vilkår 36. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Vilkår 37. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.

Vilkår 38. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Teltoverdækning på gyllebeholdere

Vilkår 39. Der skal føres en logbog for gyllebeholdere med teltoverdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Beredskabsplan

Vilkår 40. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.

Vilkår 41. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Naboorientering og partshøring

Et udkast til tillæg nr. 1 til miljøgodkendelsen blev den 17. juli 2024 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte. Samtidig blev den lagt på Aabenraa Kommunes hjemmeside. Der var en frist på 14 dage til at fremsende kommentarer.

Udkastet til tillægsgodkendelsen er blevet sendt til alle beboere, der er beliggende inden for den ukorrigerede geneafstand til byzone, da geneafstanden er større end den beregnede lugtkonsekvenszone.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte tillægsgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den 8. august 2024, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens⁴ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Tillægsgodkendelsen kan i medfør af husdyrbruglovens § 76 påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den 8. august 2024 på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den 5. september 2024, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

---

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til tillægsgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Den 8. august 2024

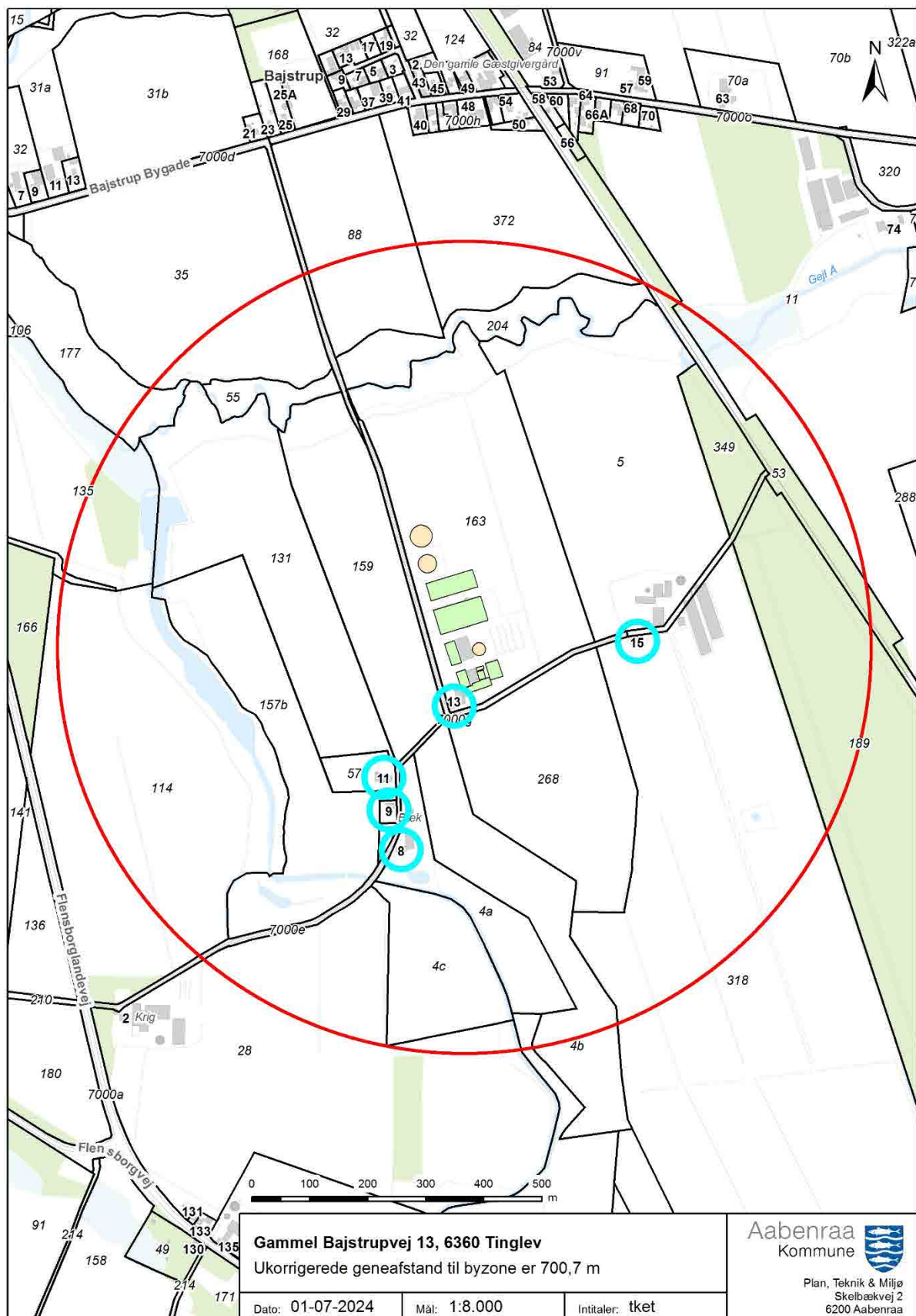
Laura Klaver
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 700,7 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand til byzone:

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om tillæg nr. 1 til miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, Spiras.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningsmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

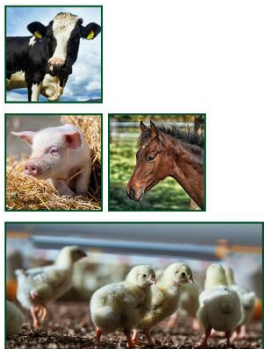
Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i tillægsgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16a krav til, at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder, der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Aabenraa Kommune vurderer, at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der krav om, at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til miljøkonsekvensrapportens beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 6 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Ansøgning om Tillæg til § 16a miljøgodkendelse.

Gammel Bajstrupvej 13
6360 Tinglev

Ansøgning om tillæg vedr. ændringer af miljøgodkendelse til ny kalveplads
og ny gyllebeholder

Skema 243219 i www.husdyrgodkendelse.dk

Datablad

Ansøger og ejer	Juul Griesen Gammel Bajstrupvej 13 6360 Tinglev Tlf. 61394970 info@poppelgaardps.dk
Husdyrbrugets adresse	Gammel Bajstrupvej 13 6360 Tinglev
CVR-nummer	40884866
CHR-nummer	435860
Kommune	Aabenraa Kommune
Ejendomsnummer	5800012082 / BFE nr. 9874280
Matrikel-nr.	Matrikel: 131 Broderup, Tinglev m.fl.
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Ingen
Biaktiviteter	Ingen biaktiviteter
Ansøgningskema	243912
Konsulent	Miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen, bbp@spiras.dk tlf. 61617993 Spiras CVR-nr. 21111511

Forord / læsevejledning

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på ejendommen Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev. Rapporten ledsager en ansøgning om tillæg til en miljøgodkendelse, som er meddelt i 2023 til ny ungdyrstald og ombygning af dele af det gamle anlæg.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion og de ansøgte ændringer. Rapporten danner sammen med den elektroniske ansøgning i www.husdyrgodkendelse.dk grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver de ændringer, der vil være, ved etablering af ny kalveplads og ny gyllebeholder som tillæg til det allerede godkendte anlæg. Idet omfang, der er krav om vurderinger af den totale påvirkning, f.eks. af natur og naboer, er dette fuldt ud beskrevet og vurderet i denne rapport, der hører til ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen.

Tabeller og figurer i form af skærmdumps fra www.husdyrgodkendelse.dk samt kort tegnet af Spiras i Agro-GIS er angivet uden kildehenvisning. Øvrige figurer og tabeller er angivet med kildehenvisning.

Det antages, at det er tilstrækkeligt at offentliggøre selve miljøkonsekvensrapporten med indbyggede bilag i forbindelse med offentliggørelsen af ansøgningen og miljøgodkendelsen.

Miljøansøgningen er udarbejdet på baggrund af eksisterende byggetegninger samt opmålinger foretaget af ansøger og konsulent.

Datablad	1
Forord / læsevejledning	2
1. Indledning	5
1.1 <i>Metode og manglende viden</i>	5
2. Ikke-teknisk resume	6
3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø	8
3.1 <i>Indretning og drift af anlægget</i>	9
3.1.1 <i>Produktionsarealer</i>	11
3.1.2 <i>Opbevaring og håndtering af husdyrgødning</i>	14
3.1.3 <i>Drift af anlægget</i>	16
3.2 <i>Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde</i>	16
3.3 <i>Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug</i>	16
3.4 <i>Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav</i>	17
3.4.1 <i>Jordarealer og jordbund</i>	22
3.5 <i>Ammoniakemission og -deposition</i>	23
3.6 <i>Biologisk mangfoldighed/biodiversitet</i>	29
3.7 <i>Lugtmission</i>	32
3.8 <i>Øvrige emissioner og gener</i>	37
3.8.1 <i>Støj</i>	37
3.8.2 <i>Rystelser og vibrationer</i>	38
3.8.3 <i>Støv</i>	38
3.8.4 <i>Lyspåvirkning</i>	38
3.8.5 <i>Skadedyr</i>	39
3.8.6 <i>Transporter</i>	39
3.9 <i>Reststoffer, affald og naturressourcer</i>	41
3.9.1 <i>Døde dyr</i>	41
3.9.2 <i>Affald</i>	41
3.9.3 <i>Olie- og kemikalier</i>	42
3.9.4 <i>Råvarer</i>	42
3.9.5 <i>Energiforbrug</i>	43
3.9.6 <i>Vandressourcen og vandforbrug</i>	43
3.9.7 <i>Spildevand og restvand</i>	45
3.10 <i>Klima</i>	48
3.11 <i>Forslag til egenkontrol</i>	50
3.12 <i>BAT-Ammoniakemission</i>	50

3.13	<i>Risiko for ulykker og katastrofer</i>	51
3.14	<i>Overvågning</i>	53
3.15	<i>Andet om befolkningen og menneskers sundhed</i>	53
3.16	<i>Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger</i>	53
3.17	<i>Alternative løsninger og 0-alternativet</i>	54
3.18	<i>Erhvervsmæssig nødvendighed</i>	54
4.	Oplysninger om konsulenten	55
5.	Konklusion	55
6.	Referenceliste	55
7.	Bilag	56

1. Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver og vurderer den ansøgte husdyrproduktion på den samlede ejendom Gammel Bajstrupvej 13, som består ét samlet staldanlæg med en konventionel malkekvægsbesætning. For ejendommen er der i dag en § 16a miljøgodkendelse meddelt den 10. oktober 2023 til et samlet produktionsareal til køer og opdræt af malkekvæg på 6.115 m² i nye, ombyggede og eksisterende bygninger.

Den nye ungdyrstald er endnu ikke opført, men fastholdes og videreføres i den nye ansøgning.

Med denne ansøgning søges om et tillæg til miljøgodkendelsen fra 2023 til opførelse af en kalveplads på ca. 700 m² med 72 kalvehytter med et produktionsareal på 2x1 m, i alt 144 m², samt en ny gyllebeholder på 5000 m³. Der søges således alene om 144 m² nyt produktionsareal i forhold til det nu godkendte produktionsareal.

Beskyttelsesniveauerne for lugt til naboer og for ammoniak til nærliggende natur er overholdt, idet der er ca. 300 m til nærmeste nabo og god afstand til sårbare naturarealer.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet på baggrund af oplysninger fra ansøger Juul Griesen, som indestår for, at oplysningerne om selve husdyrbruget er korrekte.

1.1 Metode og manglende viden

Til udarbejdelse af miljøkonsekvensrapporten er beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk anvendt. Forudsætningen for beregningen af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager tager afsæt i emissionsfaktorerne i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Husdyrgodkendelse.dk beregner lugtgenafstande ud fra standardiserede kurver udarbejdet på baggrund af OML-beregninger (OML = Operationelle Meteorologiske Luftkvalitetsmodeller). De standardiserede kurver tager udgangspunkt i standardstalde, normal ventilation og standardomgivelser.

Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen i Husdyrgodkendelse.dk foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver beregnet med OML-DEP, som er en variant af OML-modellen).

I forhold til drivhusgasemissioner så foreligger der for landbrug ikke præcise redskaber til kvantificering af drivhusgasemissioner specielt ikke for metan og lattergas.

2. Ikke-teknisk resume

Det er valgt at skrive et læsevenligt resume, der beskriver de væsentligste forhold på husdyrbruget og ændringer som følge af udvidelsen frem for at skrive et resume af de enkelte underpunkter i miljøkonsekvensrapporten.

Husdyrbruget og produktionsomfang

Denne miljøkonsekvensrapport vedrører husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13, 6360 Tinglev. Husdyrbruget består af en konventionel malkekvægsbesætning, med en miljøgodkendelse fra oktober 2023. Der er tale om en ansøgning om et tillæg til en §16 a godkendelse. Det samlede produktionsareal øges med 144 m² fra de nu godkendte 6.115 m², hvoraf ungdyrstalden med et produktionsareal på 2310 m² endnu ikke er opført.

I tillægget indgår også en ny gyllebeholder på 5000 m³, som tidligere har været godkendt på ejendommen.

Det vil sige, at de eneste ændringer er en kalveplads på 700 m² med 144 m² produktionsareal og en gyllebeholder på 5000 m³, der opføres i tilknytning til det øvrige anlæg.

Landskabelige forhold

Ejendommen ligger på Gl. Bajstrupvej 13, syd for Tinglev tæt ved den dansk-tyske grænse. Området er fladt og sandet landbrugsjord, og karakteristisk ved nogle mellemstore vandløb – således løber Gejlå sammen med Rødebæk nordvest for ejendommen, og videre til sammenløbet med Bjernstrup Mølleå. Området omkring ejendommen er i Aabenraa Kommunes kommuneplan 2015 udpeget som "potentielle økologiske forbindelsesområder" og "potentielle naturområder", hvilket understøtter den udpegning, der er lavet umiddelbart langs vandløbene af "særlige økologiske forbindelsesområder" og "særlige naturbeskyttelsesinteresser". Ejendommen ligger i skovrejsningsområde, hvilket vil sige, at der kan opnås tilskud til privat skovrejsning, det betyder ikke, at der skal rejses skov i området. Samtidig er området udpeget som Værdifulde geologiske områder, hvilket dog synes at stride imod udpegningen som skovrejsningsområde, da en skovrejsning let vil komme til at ændre landskabet.

Udpegningerne vedr. skovrejsning og værdifulde geologiske områder har dog ingen betydning for projektet, som handler om at indrette produktionsareal til dyr i eksisterende bygninger, og at opføre en ny ungdyrstald i umiddelbar tilknytning til de eksisterende bygninger på ejendommen.

Gammel Bajstrupvej er en lille, let slynget vej, der betjener 3 landbrugsejendomme og et par enkeltbeboelser. Mod øst slutter Gammel Bajstrupvej blindt ved naboens ejendom, og mod nord fortsætter vejen i en ganske lille vej, der krydser Gejlå og fører op til Bajstrup. Vejen er således kun lidt trafikeret, og benyttes kun ved kørsel til og fra de få ejendomme, der ligger langs vejen.

Ejendommen fremstår præsenteret. De gamle driftsbygninger er blevet renoveret, så de kan anvendes til dyr fremadrettet. Et gammelt roehus er sat i stand og anvendes som dybstrøelsesstald, og den gamle sengestald, som var taget ud af brug, er blevet sat i stand, så den kan bruges i en overgangsperiode, indtil der er økonomi til at opføre ny ungdyrstald. Den nye ungdyrstald er planlagt til at skulle ligge mellem nuværende kostald og den gyllebeholder, der er opført mod nord for nogle år siden af den tidligere ejer. Gyllebeholderen er dengang opført med landzonetilladelse, fordi den ligger lidt for sig selv. Ungdyrstalden er omfattet af den nuværende godkendelse, og er også med i denne ansøgning, da det fortsat er planen at den skal opføres så snart der er mulighed for det.

Det er planen at den nye ungdyrstald opføres, så den flugter med gavlenderne af kostalden, og dermed også med gyllebeholderen, som det er vist på tegningerne nedenfor.

Den nye gyllebeholder placeres nord for den nuværende gyllebeholder, afskærmet af levende hegn. Der har tidligere været godkendt en beholder på denne placering.

Kalvepladsen, som dette tillæg handler om, placeres på vestsiden af foderlade, på et areal, hvor der i dag er græs. Der er 25 m fra pladsen til vejen, så den vil ligge lidt tilbagetrukket. På pladsen opføres to rækker af kalvehytter med hver 36 hytter, med en størrelse på 1,8m x 1 m indvendigt mål (produktionsareal) og tagudhæng. Imellem hytterne vil der være køreareal.

Det vurderes, at pladsen med kalvehytter vil være at se fra vejen, men at det er et lille anlæg, som ikke vil virke dominerende eller generende for naboer, og at det ikke vil have væsentlig landskabelig indvirkning. Når ungdyrstalden opføres, vil ejendommen inklusiv gyllebeholder fremstå som et samlet hele.

Potentielle gener

Nærmeste nabo er Gammel Bajstrupvej 11, der er et fritliggende enfamilieshus. Beregninger i ansøgningssystemet Husdyrgodkendelse.dk viser, at lugtgenæfstandene overholdes for både enkelt naboer, samlet bebyggelse og byzone. Der er ca. 302 m til Gammel Bajstrupvej 11, over 800 m til samlet bebyggelse og mere end 3 km til byzone.

Støj fra selve husdyrbruget vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, hovedsageligt på grund af den relativt store afstand.

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget vurderes at være af begrænset omfang, og mest knyttet til transporter. Malkeanlæg og kompressor er placeret midt i anlægget i robohuset inde midt i kostalden. Anlægget er relativt nyt og giver ikke anledning til støj og vibrationer, der kan mærkes udenfor ejendommen.

Støv fra ejendommen vurderes ikke at være til væsentlig gene for naboer, idet der er langt til nærmeste nabo, og da vejen er befæstet med asfalt og kan renholdes.

Fluer og skadedyr bekæmpes, der muges ud hyppigt og holdes grundigt rent ved kalvene for at undgå sygdom og smitte, og døde dyr opbevares overdækket bag levende hegn ved den nordlige gyllebeholder. Dette vurderes ikke at medføre væsentlig gene for naboer eller forbipasserende.

Transport til og fra bedriften sker pt. via 5-6 forskellige overkørsler. De er alle etableret af den tidligere ejer. Ejendommen ligger med bygninger ud til to grene af Gammel Bajstrupvej. Der er etableret 2 nye overkørsler i forbindelse med byggeri af den nye kostald, og den nordligste af de to vil også kunne betjene den nye ungdyrstald, når den bliver etableret. Der er også etableret en overkørsel til den nye gyllebeholder. De gamle overkørsler anvendes i mindre omfang, idet der også er gode interne køreveje mellem bygningerne internt på anlægget.

Samlet set vurderes husdyrbruget ikke at medføre væsentlige gener for naboer i form af lugt, støj, støv, vibrationer, lysgener, fluer, skadedyr, opbevaring af døde dyr eller transport.

Husdyrgødning

Der produceres gylle og dybstrøelse, der afhentes til direkte fra stald til biogas. Strøelse fra kalvebytterne opbevares midlertidigt på møddingsplads, der ligger i tilknytning til de gamle bygninger. Møddingspladsen er overdækket. Efter bioforgasning kommer flydende husdyrgødning retur til opbevaring i overdækket gyllebeholder, indtil det udbringes som gødning i marken.

Tagvand og pladsvand

Der sker ingen ændringer af afledning af tagvand og pladsvand i forhold til det nuværende godkendte.

Afløb og regnvand fra kalvepladsen ledes til fortank og udbringes som gylle.

Tagvand fra kalvehytterne afledes til jorden.

Ammoniakdeposition til natur

Der er i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fastsat krav til den maksimale mængde ammoniak, som forskellige naturtyper må belastes med. Kravene er fastsat som maksimale mængder kvælstof (kvælstof er en bestanddel af ammoniak).

Ammoniaknedfald fra luften kaldes deposition. Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget med den nye kalveplads overholder beskyttelsesniveauerne for ammoniak til alle nærliggende naturområder, både kravene til totaldeposition til de mest sårbare naturtyper samt kravet om mer-deposition til mindre sårbare naturtyper, jf. kommunens konkrete vurdering af de nærliggende naturtypers sårbarhed.

Anvendelse af BAT

BAT er en forkortelse for "bedste tilgængelige teknik" (på engelsk: "best available techniques"). Da husdyrbruget har en ammoniakfordampning over 750 kg NH₃ N/år, er der krav til at anvende den bedste tilgængelige teknik i forhold til minimering af miljøbelastninger fra husdyrbruget. Der er dels faste krav til den totale ammoniakemission i forhold til BAT i Husdyrloven og tilhørende bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at husdyrbruget overholder BAT kravet til ammoniakemission.

Alternative løsninger og 0-alternativ

Der er beskrevet overvejelser omkring alternativer i miljøkonsekvensrapporten fra 2023. Ombygning og anvendelse af de gamle stalde til ungdyr er en overgangsløsning, indtil den nye ungdyrstald kan opføres. Opførelse af kalveplads med kalvehytter er et led i at få god plads og gode sunde forhold for kalvene. Der kunne overvejes en alternativ placering f.eks. bag ved kostalden, her ville det dog være mere vanskeligt at holde dyrene under opsyn, og pladsen kunne senere komme til at ligge i vejen for en udvidelse af kostalden.

0-alternativet er, at kalvepladsen ikke opføres, og at der afsættes kalve, så der er mindre opdræt på ejendommen. Hvis gyllebeholderen ikke opføres, vil der skulle findes opbevaringskapacitet til afgasset biomasse andre steder. Der er stort behov for øget opbevaringskapacitet til afgasset biomasse, så 0-alternativet vil medvirke til at fastholde en situation, hvor der er pres på for at få kørt biomassen ud tidligt om foråret, hvor vejforholdene ikke altid er optimale til det.

Husdyrbrugets ophør

Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning og foder og efterfølgende rengjort. Rester af affald vil blive bortskaffet iht. kommunens affaldsregulativ.

3. Beskrivelse af husdyrbrugets karakteristika og påvirkningerne af det omgivende miljø

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak- og lugtemission og -deposition og eventuelle gener i forbindelse med støj, rystelser, vibrationer, støv, lys, skadedyr og transport. Derudover beskrives forbrug af naturressourcer og affaldsproduktion.

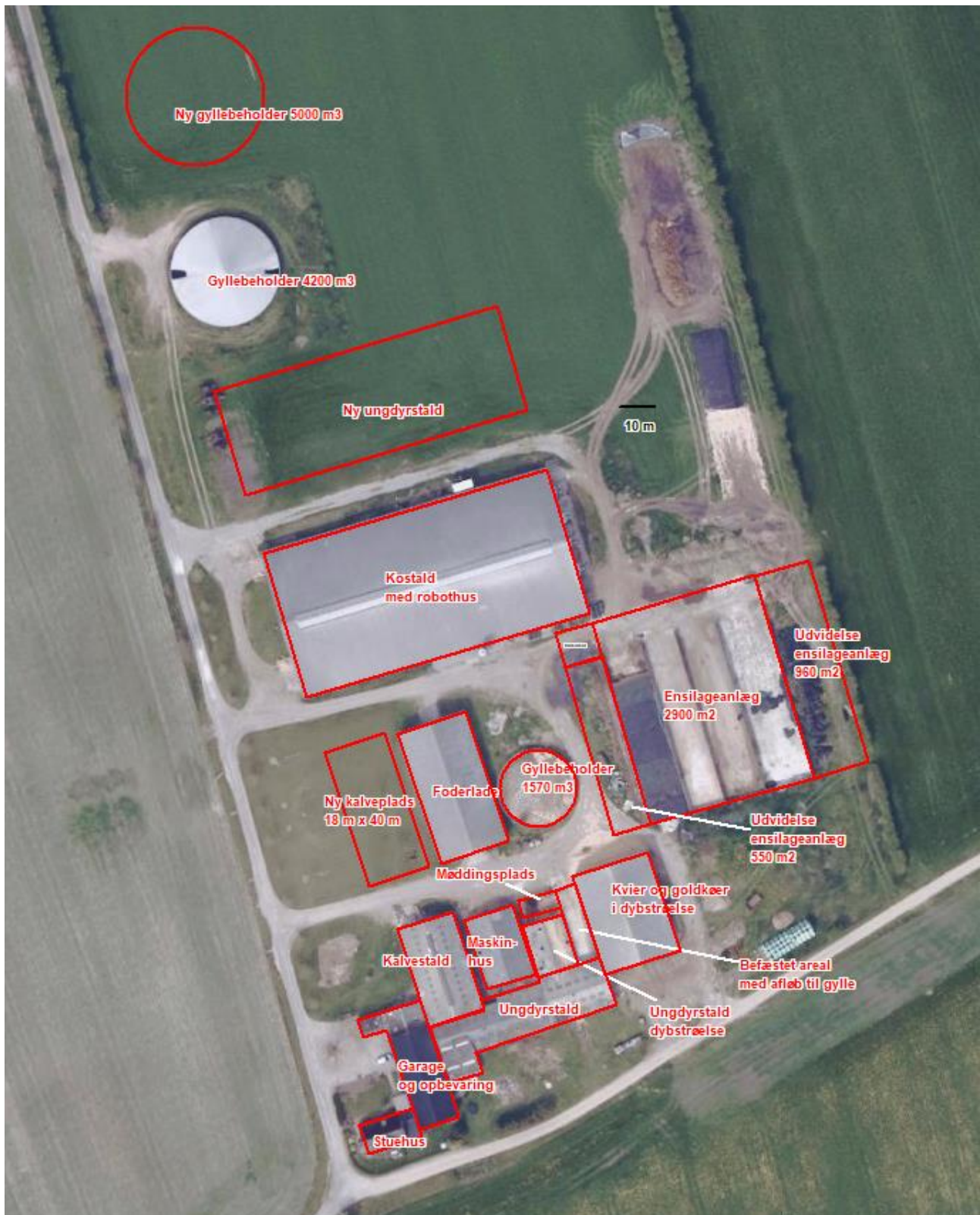
Hvor det er relevant, efterfølges emnerne af en vurdering af det ansøgtes væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,

- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet,
- 5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
- 6) sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5.

3.1 Indretning og drift af anlægget

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger, samt ansøgte ændringer fremgår af oversigtskortene i Bilag 1 samt af Figur 1.

Figur 1: Situationsplan ansøgt

3.1.1 Produktionsarealer

Det samlede produktionsareal er på 6.244 m², heraf er produktionsarealet på den nye kalveplads på 144 m².

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Den lovlige drift for 8 år siden på husdyrbruget tager afsæt i miljøgodkendelsen fra 2010. Siden er der meddelt en miljøgodkendelse til 280 køer mv. i 2020, og en godkendelse efter produktionsareal-modellen i 2021, og en ny godkendelse i oktober 2023. Den lovlige nudrift tager således afsæt i godkendelsen fra 2023, som stadig er gyldig, og kan udnyttes frem til juni 2027. Dog er ny ungdyrstald ikke opført, så den indgår som en ny stald i ansøgt situation, men ikke i lovlig nudrift.

8-års-driften

Produktionsarealerne for 8 års driften fremgår af Tabel 1, og de tager således udgangspunkt i miljøgodkendelsen fra 2010.

Opgørelse af produktionsarealerne i staldene er baseret på opmålinger foretaget af ansøger sammen med miljørådgiver Britt Bjerre Paulsen i maj 2023, samt ansøgers egning af indretning af den nye kalveplads.

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
8 års drift						
A. Kostald	3736	Naturlig ventilation	3 m	(#601364) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	745
				(#601362) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1365
				(#601360) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	340
C. Kalvestald	476	Naturlig ventilation	3 m	(#601369) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	230
Sum						2680

Tabel 1: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i 8-års drift.

Nu-drift

Nudriften tager afsæt i godkendelsen fra 2023, bortset fra at ungdyrstalden ikke er opført.

Produktionsarealerne for nudriften fremgår af Tabel 2.

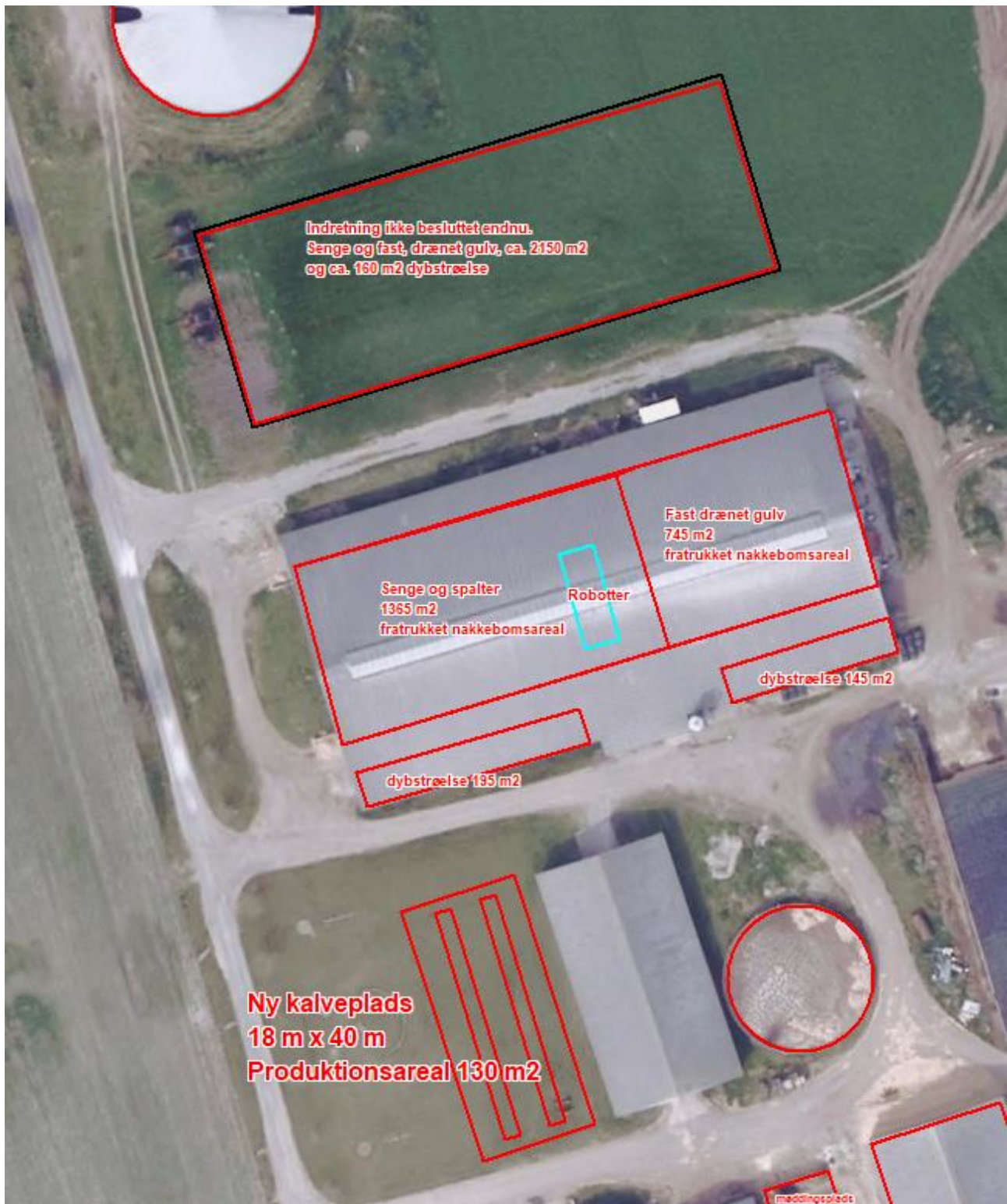
Nudrift						
A. Kostald	3736	Naturlig ventilation	3 m	(#675327) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	745
				(#675325) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1365
				(#675323) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	340
C. Kalvestald	476	Naturlig ventilation	3 m	(#675339) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	238
Gammel ungdyrstald	583	Blandet ventilation	3 m	(#675342) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	329
				(#675341) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	35
Dybstrøelsesstald ungdyr	174	Blandet ventilation	3 m	(#675343) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	153
Ungdyrstald i siloer	668	Blandet ventilation	3 m	(#675344) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	600
Sum						3805

Tabel 2: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i nu-drift.

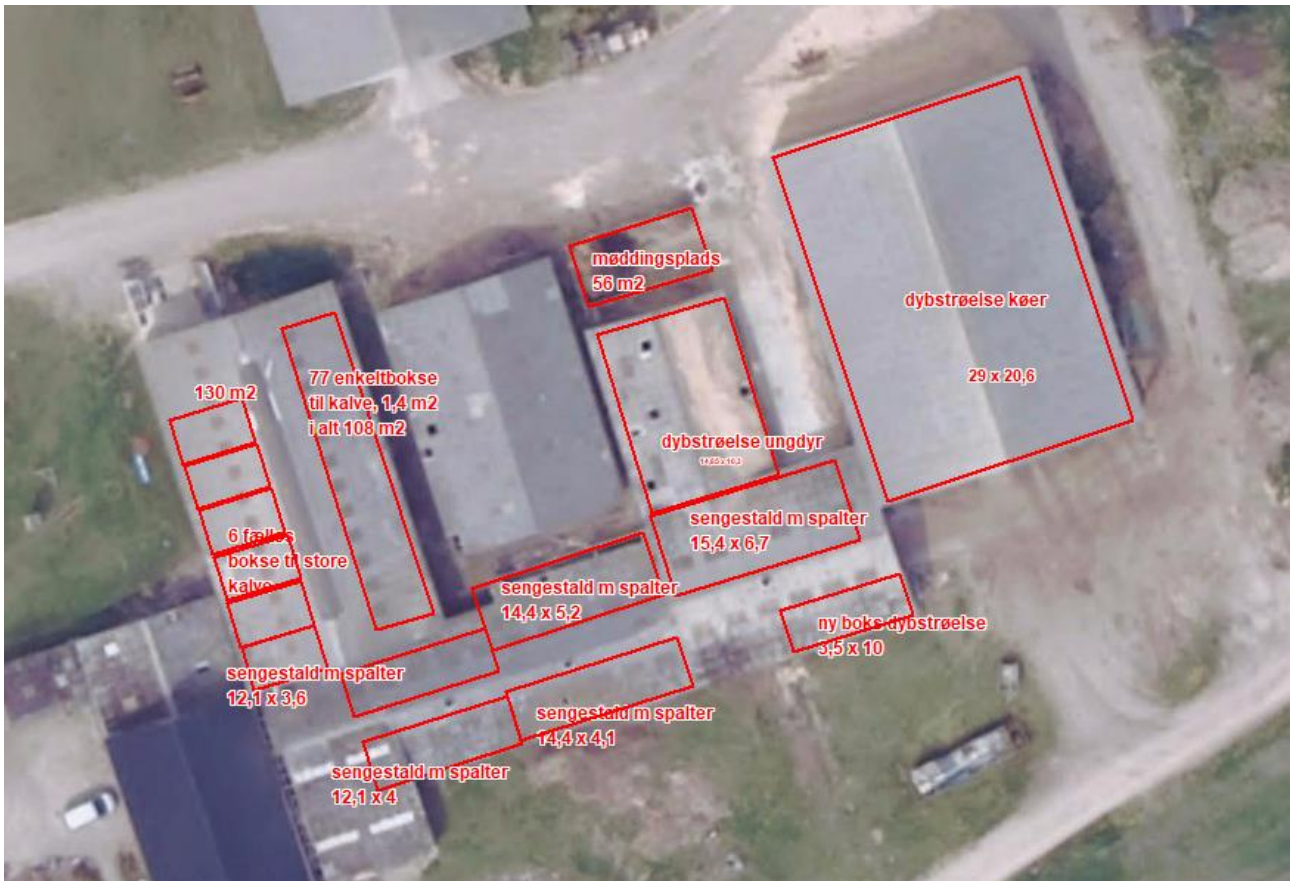
Ansøgt drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
A. Kostald	3736	Naturlig ventilation	3 m	(#675322) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	745
				(#675321) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1365
				(#675320) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	340
B. Ny ungdyrstald endnu ikke etableret.	2601	Naturlig ventilation	3 m	(#675330) Flexgruppe: Alle kvæg. Dybstrøelse	0	160
				(#675329) Flexgruppe: Alle kvæg. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	2150
C. Kalvestald	476	Naturlig ventilation	3 m	(#675331) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	238
Gammel ungdyrstald	583	Blandet ventilation	3 m	(#675335) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	35
				(#675334) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	329
Dybstrøelsesstald ungdyr	174	Blandet ventilation	3 m	(#675336) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	153
Ungdyrstald i siloer	668	Blandet ventilation	3 m	(#675337) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	600
Kalveplads	720	Blandet ventilation	3 m	(#675353) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	144
Sum						6259

Tabel 3: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer i ansøgt drift.

Figur 2. Produktionsarealer kalveplads, kostald og ungdyrstald

Figur 3: Produktionsareal i ansøgt situation, sydlige ende af anlæg

3.1.2 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4. De eksisterende lovlige opbevaringsanlæg består af to gyllebeholdere og en mindre møddingsplads. Den største af de to gyllebeholder har fast overdækning med telt.

Der udsluses gylle til den mindste af de to gyllebeholdere. Idet gylle afhentes til biogas, pumpes der ikke længere til den store gyllebeholder, derimod fyldes gylle i denne beholder med lastbil fra biogasanlægget.

Dybstrøelse udmuges fra dybstrøelsesstalde til møddingsplads med faste sider. Møddingspladsen overdækkes. Fra møddingspladsen køres dybstrøelsen i markstak med passende mellemrum. Når det er muligt i forhold til markarbejdet køres dybstrøelse direkte i marken fra stald og/ eller møddingsplads.

Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
E. Gyllebeholder 1.480 m ³	Flydende				393
F. Gyllebeholder 4.200 m ³	Flydende				784
Møddingsplads	Fast				73
Gyllebeholder 5000	Flydende				1117
Nudrift					
E. Gyllebeholder 1.480 m ³	Flydende				393
F. Gyllebeholder 4.200 m ³	Flydende				784
Møddingsplads	Fast				73
8 års drift					
E. Gyllebeholder 1.480 m ³	Flydende				393
F. Gyllebeholder 4.200 m ³	Flydende				784
Møddingsplads	Fast				73

Tabel 2: Opbevaringsanlæg på husdyrbruget. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Med et forventet fremtidigt dyrehold på ca. 325 årskøer, hvoraf ca. 275 køer går i sengestald, og ca. 50 går på dybstrøelse, samt 325 ungdyr, hvoraf 2/3 går på dybstrøelse, vil den samlede årlige produktion af husdyrgødning være ca. 9.650 tons gylle og ca. 850 tons dybstrøelse. Tallene er baseret på normtal fra 2022, men den reelle mængde kan variere meget fra husdyrbrug til husdyrbrug, afhængig af staldens indretning, malkeanlæggets vandforbrug og forbrug af vand til rengøring i øvrigt.

Vand fra møddingsplads (ca. 75 m²) ledes også til gyllebeholder. Fremadrettet vil vand fra kalvepladsen (700 m²) også ledes til gyllebeholder. Det drejer sig om ca. 7-800 m³, som skal samles op ekstra.

Vand fra plansiloer (samlet 4500 m² inkl. randzoner) sprinkles ud, når forholdene tillader det. En mindre del (ca. 1000 m³) ledes til gyllebeholder, idet der ikke kan sprinkles ud i vinterperioden, når jorden er vandmættet. I dag ledes alt vand fra plansiloer i den lille gyllebeholder, og køres ud herfra.

Gylle hentes fra fortankene ved staldene, og blandes derfor ikke med pladsvandet. Returgylle fra biogasanlægget opbevares hovedsageligt i den nye gyllebeholder, og i mindre grad i den gamle.

En del af gødningen afsættes via biogasanlægget og kommer ikke retur til ejendommen. Der tages kun så meget retur, som der er brug for på ejendommen. Eftersom der ikke pumpes fra stald til gyllebeholder, er der ikke risiko for overløb ved udpumpning fra stalden.

Når den nye gyllebeholder bliver opført, vil den samlede kapacitet til opbevaring af gylle vil være på 10.680 m³. Med en ny gyllebeholder på 5000 m³ vil der således være tilstrækkelig kapacitet på ejendommen. Indtil beholdere opføres vil løsningen være at leje kapacitet hos Karsten Juhl, der har Visgårdvej 6 m.fl. ejendommen, og som også er medejer af Gammel Bajstrupvej 13.

Vurdering

Det vurderes, at gødningshåndteringen med afhentning til biogas er effektivt og miljømæssigt hensigtsmæssigt. Husdyrbrugets behov for opbevaringskapacitet vil fremadrettet blive løst ved opførelse af en ny beholder til bevaring på bedriften, og indtil da ved aftaler om opbevaring eller afsætning til gyllemodtagere via biogasanlægget.

3.1.3 Drift af anlægget

Det er ejer og 2 ansatte der varetager driften på ejendommen. Alt vedr. markbrug og udbringning af husdyrgødning varetages af maskinstation, som drives af medejer Karsten Juhl i samarbejde med hans søn. Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes, at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- I løbet af dagen bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn
- Slidte dele repareres eller udskiftes løbende
- Der registreres dyr i CHR
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen
- Der føres journal over antal dyr bortskaffet til DAKA og antal dyr til slagting
- Der føres journal over medicinforbrug
- Serviceeftersyn på malkeanlæg og køletank overholdes
- Indlægssedler for indkøbt foder gemmes. Der udarbejdes foderplaner, og forbruget af foder registreres.
- Opgørelse over ressourceforbruget (brændstof, el, vand og foder) registreres årligt
- Der gennemføres 5-års kontrol af el-installationerne af autoriseret el-installatør
- Der udarbejdes gødningsregnskab og mark/gødningsplaner for ejendommen (maskinstation)
- Der udarbejdes sprøjteplan og føres sprøjtejournal (maskinstation)

Husdyrbruget leverer mælk til Arla, og skal derfor leve op til Arlagårdens omfattende egenkontrolprogram med hensyn til sundhed, hygiejne og dyrevelfærd.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde

Ud over det, der er godkendt i 2023, anlægges en kalveplads på 700 m² og en gyllebeholder på 5000 m³.

Kalvepladsen anlægges med afløb til fortank.

I miljøgodkendelsen fra 2023 er også indeholdt opførelse af ny ungdyrstald samt udvidelse af ensilageanlægget. Disse nye anlæg vil også blive iværksat.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug

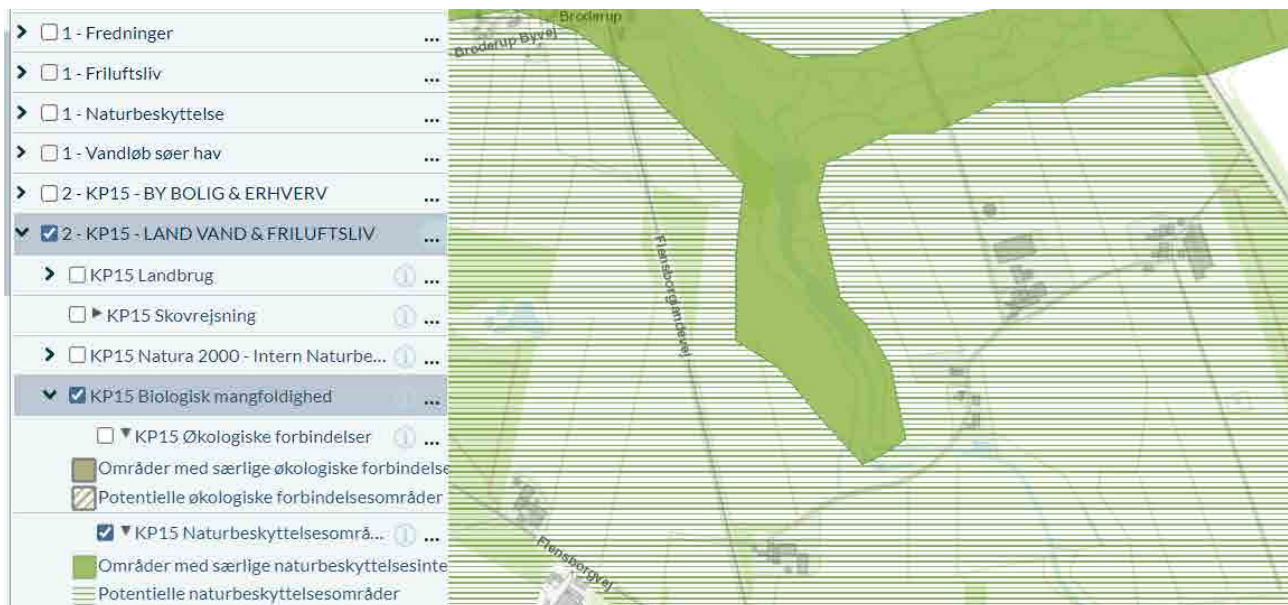
Ansøger er et P/S-selskab, der hedder Poppelgaard P/S. Det er ejet af Juul Griesen, som bor på ejendommen og er ansvarlig for den daglige drift, sammen med Karsten og Birgit Juhl, der blandt andet ejer Visgårdvej 6, som de driver med jersey malkekøer. Der er ikke produktionsmæssig sammenhæng mellem husdyrproduktionen på Gammel Bajstrupvej 13 og andre ejendomme, da der ikke er fælles anlæg eller flyttes dyr mellem Gammel Bajstrupvej 13 og andre ejendomme. Afstanden fra Gammel Bajstrupvej 13 til de andre ejendomme er så stor, at der ikke kan være produktionsmæssig sammenhæng.

3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav

Landskab, planforhold og kulturarv

Husdyrbruget ligger i den sydlige del af Aabenraa Kommune, syd for Tinglev. Landskabet er fladt og er dannet som smeltevandsslette under sidste istid.

Området er fladt, åbent landbrugsområde, og af samme grund er området udpeget som Større Sammenhængende landskaber i Aabenraa Kommunes kommuneplan. Landskabet er karakteristisk ved åbne marker, levende hegn og spredtliggende gårde, samt nogle større vandløb. Ejendommen ligger ca. 300 m fra Gejlå mod nord og Rødebæk mod vest. Arealerne langs med Gejlå er beskyttede naturarealer og ikke i landbrugs-mæssig udnyttelse. Mod vest er der en okkersø, der er etableret i forbindelse med Rødebæk. Vandløbene og arealerne langs med vandløbene er udpeget som økologisk forbindelseslinie, idet vandløbet og 2m-bræmmen fungerer som spredningskorridor og ledelinie i landskabet. Arealerne, hvor ejendommen ligger, er i kommuneplanen udlagt som "potentielle naturbeskyttelsesområder" og "potentielle økologiske forbindelseslinier".

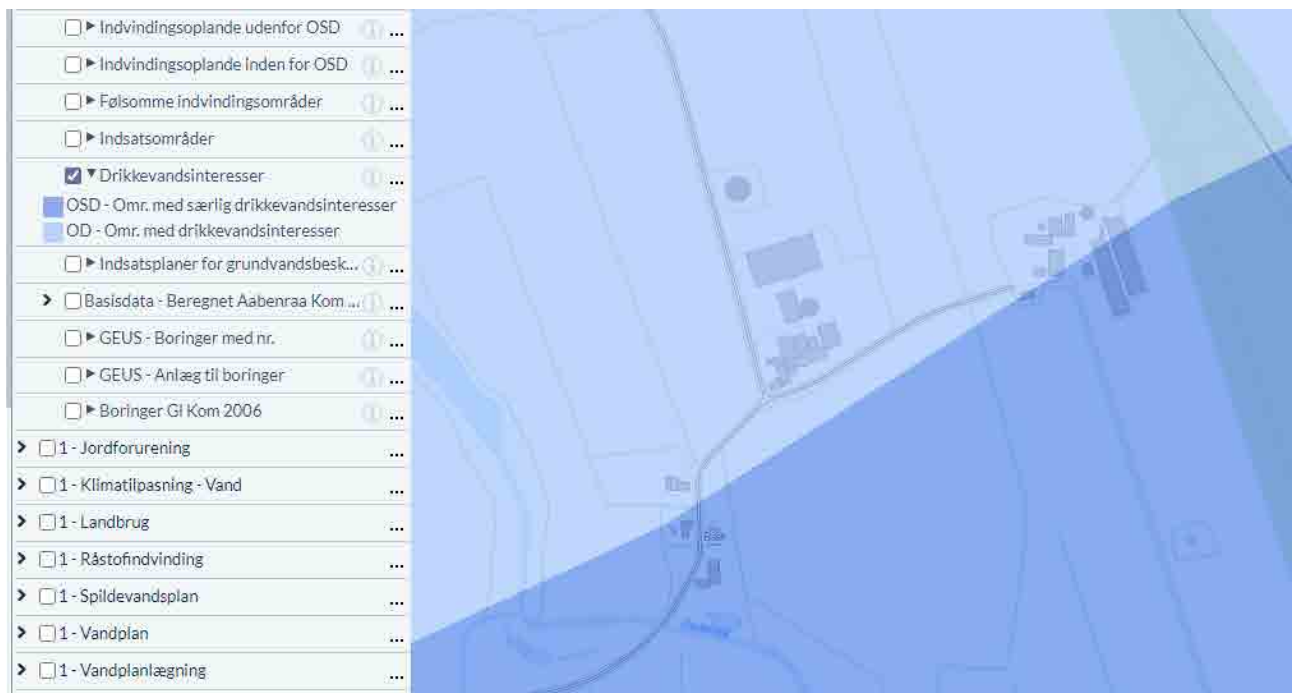

Figur 4: Kommuneplanudpegninger vedr. naturbeskyttelsesområder. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Figur 5: Kommuneplanudpegninger vedr. økologiske forbindelseslinier. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Husdyrbruget ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser og udenfor indvindingsoplandene til de nærmeste vandværker. Området er ikke udpeget som nitratfølsomme indvindingsområder. Umiddelbart syd for ejendommen er der udpeget særlige drikkevandsinteresser.

Figur 6: Kommuneplanudpegninger vedr. drikkevandsinteresser. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Området er endvidere udpeget som Værdifuldt geologisk område, men det er samtidig udpeget til skovrejsningsområde.

Ejendommens driftsbygninger ligger tæt på vejen, og der går offentlig vej tæt forbi på to sider af ejendommen. Stuehuset og nogle af de gamle driftsbygninger er opført i klassiske røde mursten, mens andre er beklædt med hvide plader. Kostalden, der er opført i 2003, er ligeledes opført i røde mursten, grå gardiner og hvide plader. Den nye ungdyrstald forventes opført i grå betonelementer, grå gardiner og gråt tag, og den placeres, så gavlenden mod vest (ud mod vejen) flugter med gavlenden af kostalden. Herved kommer den nye bygning også til at flugte med gyllebeholderen, så det kommer til at se harmonisk ud.

Gyllebeholderen mod nord er opført omkring 2008, og er opført med landzonetilladelse, da den er placeret ca. 60 m fra eksisterende byggeri. Med opførelse af ny ungdyrstald vil gyllebeholderen blive bygningsmæssigt knyttet an til det øvrige byggeri på ejendommen.

Figur. 7: Ejendommens nuværende bygninger. Kilde: skraafoto.dataforsyningen.dk

Der er mere end 15 m fra den nye ungdyrstald til offentlig vej (Gl. Bajstrupvej), så Husdyrlovens afstandskrav vedr. dette afstandskrav er overholdt.

Der er ca. 25 m fra den nye kalveplads til offentlig vej mod vest.

Den nye gyllebeholder opføres ca. 17 m fra offentlig vej mod vest.

Vurdering af landskabelige forhold

Eftersom der ikke er udpeget særlige værdifulde landskaber, og idet byggeriet opføres i umiddelbar tilknytning til eksisterende bygninger på ejendommen, og afstandskrav til vej er overholdt, så vurderes det, at landskabet godt kan bære det ansøgte nybyggeri, og at det ansøgte ikke medfører en væsentlige direkte eller

indirekte påvirkning af landskabet. Den store gyllebeholder er opført med landzonetilladelse, så den nye gyllebeholder skal også vurderes i forhold til udformning og placering. Den vil blive med fast overdækning i form af telt. Den er afskærmet af levende hegn, og den nuværende overkørsel vil kunne servicere både den eksisterende og den nye gyllebeholder.

Opførelse af ny ungdyrstald vil knytte gyllebeholderne sammen med det øvrige bygningsanlæg på ejendommen.

Kulturarv

Der er ingen udpegninger af Værdifulde kulturmiljøer eller Kulturarvsarealer eller Kulturhistoriske Bevaringsværdier omkring ejendommen jf. Aabenraa Kommunes kommuneplan 2015. Der er diverse registreringer af kulturarvsarealer og fortidsminder i omegnen, men afstanden hertil er så stor, at de bygningsmæssige ændringer på Gl. Bajstrupvej 13 ingen indflydelse har på disse udpegninger, hvorfor der ikke redegøres yderligere for udpegningerne.

Figur 8: Fortidsminder og kulturarvsarealer i omegnen af Gl. Bajstrupvej 13. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Der er ingen beskyttede sten- eller jorddiger og heller ingen fredninger, kirkebyggelinier eller kirkelandskaber omkring ejendommen.

I forhold til arkitektonisk arv så skal der ikke ske nedrivning af bevaringsværdige bygninger, og der ligger ingen fredede bygninger eller bevaringsværdige bygninger, som vil have indkig til husdyrbruget, eller som vil skæmmes af husdyrbrugets udvidelse.

Vurdering af kulturarv

Da husdyrbruget ligger uden for fortidsmindebeskyttelseslinjer og kulturudpegninger, kan husdyrbruget ikke påvirke registrerede fortidsminder eller kulturudpegninger negativt.

Der skal i forbindelse med gravearbejde være fokus på, om der kan ligge fortidsminder i jorden. Hvis der stødes på noget, der kunne være et fortidsminde, vil udgravningen blive stoppet med det samme og Haderslev Museum tilkaldt.

Materielle goder

Med materielle goder menes materielle ting og ejendom. Ud fra denne betragtning skal der redegøres for, om ting og ejendomme kan blive væsentligt påvirket af husdyrbruget og dets udvidelse.

Med knap 200 m fra nærmeste staldhjørne til nærmeste nabobeboelse, så er lugtgenegrænserne for det ansøgte overholdt. Afstanden er passende i forhold til at der ikke vil være en væsentlig påvirkning af naboernes materielle værdier.

Vurdering af materielle goder

Idet husdyrlovens beskyttelsesniveauer for lugt vil være overholdt i den fremtidige situation, så vurderes det, at evt. påvirkning af materielle goder vil være håndteret. Det tilstræbes generelt at tage hensyn til naboerne i den daglige drift, for at undgå at kvægbruget får væsentlig indvirkning på materielle goder i omgivelserne. Området er et udpræget landbrugsområde, og det er derfor forventeligt at der opføres bygninger til brug for husdyrhold i tilknytning til de bestående ejendomme. For lokalområdet er det at foretrække, at gårdene bliver drevet og vedligeholdt, og at der er liv på landet, frem for at gårdene og driftsbygningerne står tomme og forfalder.

Afstandskrav

Husdyrbruglovens § 6 og § 8 fastsætter krav til minimumafstande fra husdyrbrugets anlæg til omgivelserne. Afstandskravene jf. Husdyrlovens § 6 overholdes idet husdyrbruget ligger mere end 50 m fra:

- Et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- Et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.
- En nabobeboelse

Nærmeste byzone-areal er i den sydlige udkant af Tinglev By, som ligger godt 4 km væk. Nærmeste lokalplanlagte område i landzone, der er udpeget til blandet bolig og erhverv, er Lokalplan nr. 4.8.004.L, Bajstrup. Afstanden her til er ca. 725 m.

Nærmeste nabobebyggelse er Gammel Bajstrupvej 11. Afstanden fra den nærmeste stald til beboelsen på denne adresse er i ansøgt drift ca. 190 m. Derved er afstandskrav til nabobeboelse overholdt.

Husdyrbrugets placering i forhold til afstandskravene i Husdyrlovens § 8 fremgår i den elektroniske ansøgning i www.husdyrgodkendelse.dk

Afstandskravene til vandløb (herunder dræn) og søer (15 m) er overholdt. Der er ingen kendte dræn indenfor 15 m af den nye stald, kalveplads eller gyllebeholder. Hvis der skulle dukke nogen op i forbindelse med byggeriet, vil de blive omlagt eller sløffet.

Der er ingen driftsbygninger, der ligger indenfor 15 m af offentlig vej eller privat fællesvej.

Der er hhv. 13 og 14 m fra to markvandingsboringer med DGU nr. 168.1476 og 168.1022 til den gamle ungdyrstald. den bygning, der er taget i brug igen som stald. Der er i forbindelse med miljøgodkendelsen i 2023 givet dispensation fra afstandskravet. Boringerne er tilknyttet en aktiv vandingstilladelse, til indvinding af

28.000 m³ vand. Dette bruges til drikkevand til dyrene og til vask af maskiner mv. med højtryksrenser, samt til markvanding.

Der er ingen anlæg til almen vandforsyning indenfor 50 m af bygnings sættet, hvorved afstandskrav til almen vandforsyning er overholdt.

Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er 15 m til stalde mv. Dette er overholdt, idet der er ca. 25 m fra stuehuset til nærmeste ende af ungdyrstalden.

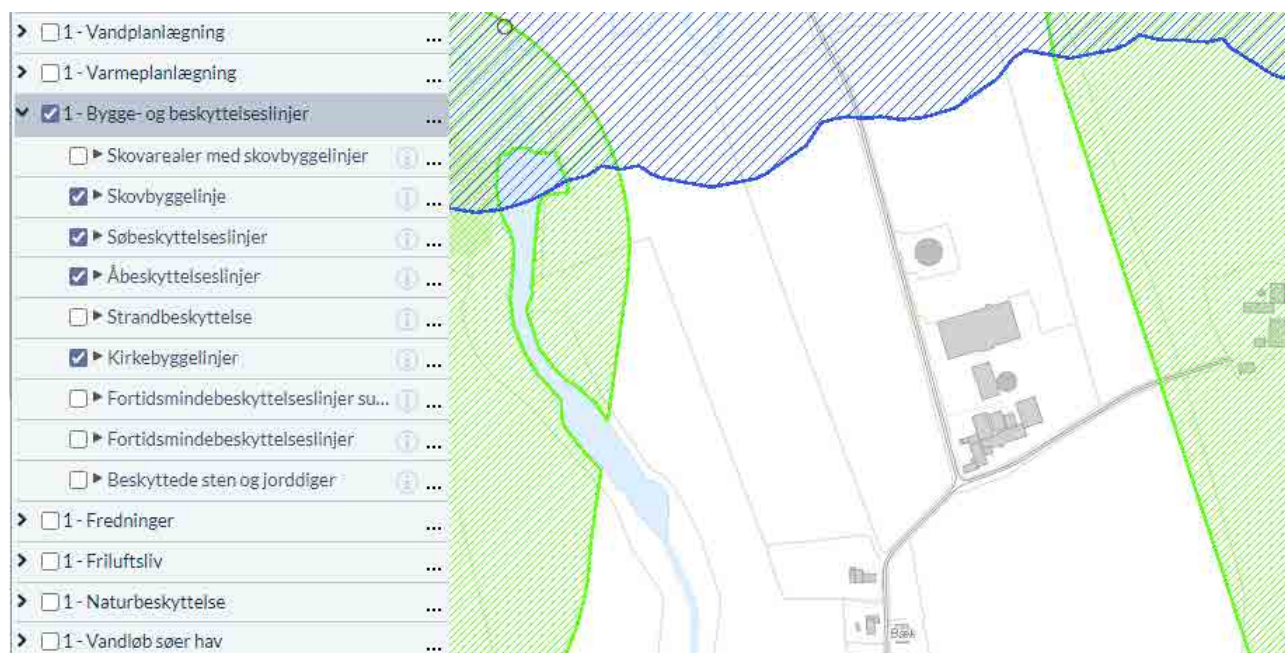
Der er ingen nye bygninger eller bygninger, der skifter anvendelse, indenfor 30 m af naboskel. Ansøger ejer alle markerne umiddelbart rundt om bygnings sættet, og kravet om 30 m afstand til naboskel gælder ikke til vejmatriler, da der her er et særskilt afstandskrav på 15 m til offentlige veje og private fællesveje.

Der er ingen levnedsmiddelvirksomheder indenfor 25 m af bygnings sættet, så der er ingen konflikt med dette afstandskrav. Der er ikke gårdbutik eller andet salg direkte til forbrugere fra ejendommen, men alene mælkeproduktion, der leveres til mejeri.

Husdyrlovens afstandskrav jf. § 8 er således overholdt, bortset fra afstand til markvandingsboring, hvor der søges dispensation.

Byggelinjer og andre beskyttelseslinjer mv.

Hele bygnings sættet ligger uden for kystnærhedszonen, sø- og åbeskyttelseslinjer, skovbyggelinjer samt kirkebyggelinjer, se kortet nedenfor, hvoraf det ses, at der er skovbyggelinie på skovene mod øst og vest, og åbyggelinie på vandløbet mod nord, men også at anlægget ligger udenfor disse beskyttelseslinier.

Figur 9: Beskyttelseslinier i omegnen af Gl. Bajstrupvej 13. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Vurdering af afstandskrav og byggelinjer mv.

De nye stalde og anlæg overholder alle afstandskravene i Husdyrbruglovens §6 og §8, bortset fra kravet om 25 m afstand til enkeltindvindingsanlæg (markvandingsboring), hvor der er givet dispensation.

3.4.1 Jordarealer og jordbund

Alle stalde, kanaler, fortanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer.

Da arealet, hvor den nye stald etableres, stort set er plant, er det primært muldlaget, der skal rømmes af. Den nye stald forventes etableret i omtrent samme terrænkote som kostalden ved siden af. Jordbundstypen er sandjord.

Arealet hvor kalvepladsen anlægges er også plant, her bliver der ikke behov for terrænændringer. Der vil være behov for at etablere et passende underlag til betonplatformen.

I forbindelse med udvidelse af ensilagepladsen er der behov for at benytte fyldmateriale for at få etableret pladsen med det korrekte fald. Der vil blive anvendt sand eller grus til at opbygge fundamentet under ensilagepladsen.

Der er ikke registreret jordforurening i forbindelse med husdyrbrugets nuværende bygninger, anlæg, kørearealer og tilstødende arealer.

Overskudsjord fra udgravningen til den nye plads, ny stald og ny gyllebeholder forventes fordelt jævnt i et tyndt lag på markarealer på ejendommen.

Husdyrbruget ligger uden for råstofgraveområde jf. Region Syddanmarks råstofplan 2020.

Vurdering

Da stalde, kanaler, fortanke, gyllerør og gyllebeholdere er og bliver udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer eller jordbund.

Evt. overskudsjord fra byggemodning vil være beskedne mængder, der kan fordeles på ejendommen og anvendes til jordforbedring.

3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre på Gammel Bajstrupvej 13 fremgår af Tabel 5. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er i ansøgt drift beregnet til 6502 kg N/år, med en meremission på 3286 kg N/år i forhold til 8-års driften, og 2236 kg i forhold til den lovlige, etablerede nudrift. Dette skyldes at ny ungdyrstald ikke er regnet med i nudriften, da den ikke er etableret endnu.

Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: **6502,0** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8-års-drift): **3285,9** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **2235,6** (kg NH₃-N/år)

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	5944,4	557,6	6502,0
Nudrift	3775,5	490,8	4266,4
8-års-drift	2725,2	490,8	3216,1

Tabel 5: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og totalt fra husdyrbruget. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Husdyrbruget giver anledning til fordampning af ammoniak, især fra staldgulvene. Størsteparten af ammoniakken afsættes indenfor ca. 400 m, på planter, blade, bygningsoverflader mv. Da ejendommen især er omgivet af dyrkede arealer, så vil størstedelen af den fordampede ammoniak afsættes på dyrkede arealer, og virker som gødning til afgrøderne. En del afsættes på bladene på træer i skovbryn og levende hegn, og en mindre del vil afsættes i naturarealer i nærheden, hvor det kan være med til at forrykke den økologiske balance,

og fremme næringselskende plantearter, på bekostning af sårbare, nøjsomme arter, der typisk findes i næringsfattige naturarealer.

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder) eller dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter). Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen inddeler naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af Tabel 6.

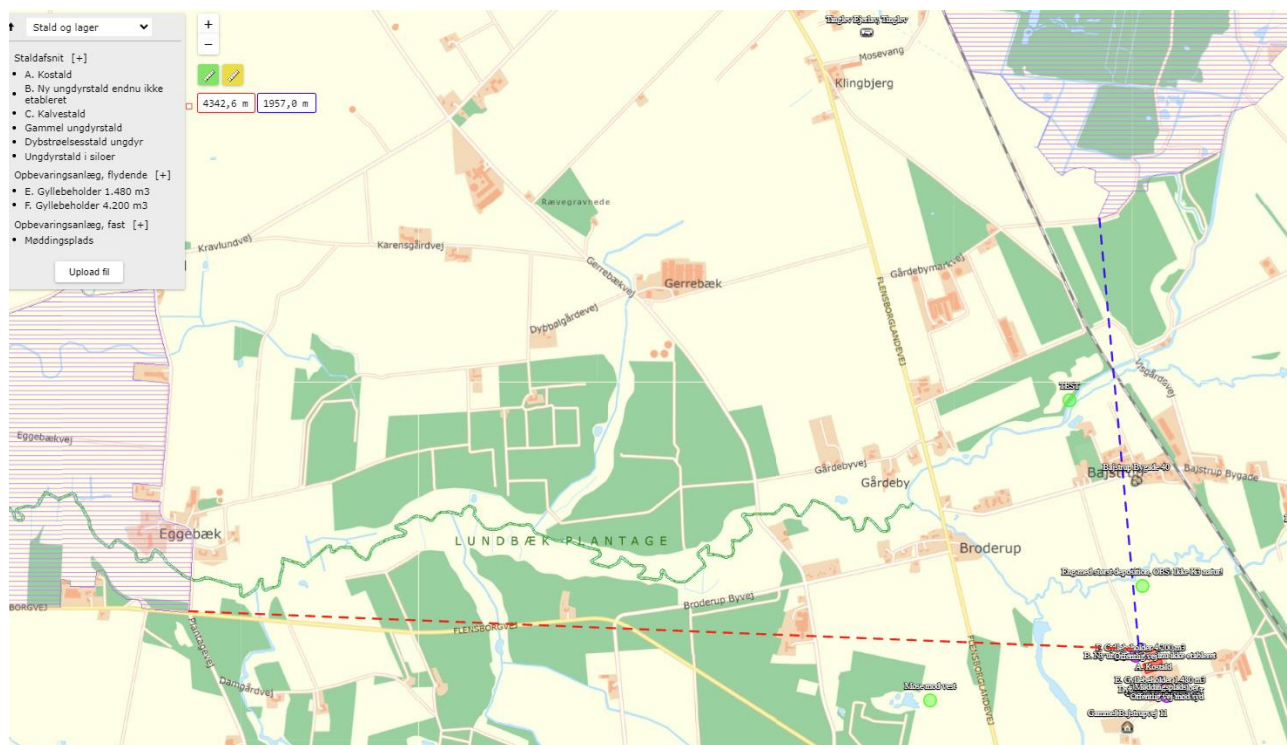
Ammoniakfølsom natur	Beskrivelse	Krav
Kategori 1	Ammoniakfølsomme Natura 2000-naturtyper uanset størrelse jf. bilag 3 pkt. D i bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug hvis de er beliggende inden for et Natura 2000 område og er omfattet af udpegningsgrundlaget og kortlagt, samt heder og overdrev inden for et Natura 2000 område som er omfattet af § 3 i NBL ¹ (dvs. større end 2.500 m ²)	Max. totaldeposition (stald og læger) afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.
Kategori 2	Ammoniakfølsomme naturtyper som ligger udenfor Natura 2000 område: højmoser, lobeliesøer, heder der i sig selv er større end 10 ha og omfattet af § 3 i NBL og overdrev der i sig selv er større end 2,5 ha og omfattet af § 3 i NBL.	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Kategori 3	Ammoniakfølsomme naturtyper der ikke er omfattet af kategori 1 og 2 og som ligger uden for Natura 2000 område i form af heder, moser og overdrev der er omfattet af § 3 i NBL samt ammoniakfølsomme skove. For at være ammoniakfølsom skal skove være større end 0,5 ha og mere end 20 m bred og bevokset med træer, der danner eller inden for et rimeligt tidsrum vil danne en sluttet skov af højstammede træer og 1) hvor der har været skov på arealet i lang tid (i størrelsesorden mere end ca. 200 år), så der er tale om gammel »skovjordbund«, 2) hvor skoven er groet frem af sig selv på et naturareal, fx tidligere hede, mose eller overdrev, så jordbunden ikke har været dyrket mark inden for en periode svarende til perioden for gammel »skovjordbund« (dvs. i størrelsesorden mere end ca. 200 år), eller 3) hvor der i skoven er forekomst af naturskovindikerende eller gammelskovsarter, som er medtaget på listen "Arter, der er brugt ved prioritering af naturmæssigt særligt værdifulde skove omfattet af § 25 i lov om skove" og arterne har væsentlig, definerende betydning for skovens naturværdi.	Kommunen vurderer konkret, om der skal fastsættes vilkår om max. merdeposition, og hvad det nødvendige krav til max. deposition skal være. Kravet må dog ikke være under en max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.
Beskyttede naturtyper der ikke hører under Kategori 1-3, men som efter en konkret vurdering, er ammoniakfølsomme.	Kan fx være enge, strandenge og søer	
* Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel): Antal husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 200-300 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 300-500 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 500-1.000 m Antal husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH ₃ -N pr. år indenfor 1.000-2.500 m		

Tabel 6: Krav til maksimal total- og merdeposition af ammoniak

Kategori 1-natur

¹ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 13/03/2019

De nærmeste internationalt beskyttede naturområder er Fuglebeskyttelsesområdet Tinglev Mose, som ligger knap 2 km mod nord. 4350 m mod vest ligger Fuglebeskyttelsesområdet Sønder Å. Selve Sønderåen er udpeget som Habitatområde. Der er ingen af disse områder, der indeholder Kategori 1 natur, da det kun er he-der og overdrev indenfor fuglebeskyttelsesområder, der kan være beskyttet i denne kategori, og da vandløb ikke er kategoriseret som en kvælstoffølsom naturtype.

Figur 10: Afstand til kategori 1 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Derved bliver det nærmeste Kategori 1 natur et areal med skovbevokset tørvemose i Habitatområde nr. 87 Frøslev Mose. Hertil er afstanden ca. 7,2 km, så det er langt ud over den afstand, hvor der kan beregnes en konkret påvirkning fra husdyrbruget på Gl. Bajstrupvej 13. Husdyrgodkendelse.dk beregner totaldepositionen af ammoniak til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2- natur

Ifølge www.husdyrgodkendelse.dk, er de nærmeste kategori-2 naturområder en mose, der ligger ca. 2850 m vest for anlægget, og en mose mod syd, der er ca. 2870 m væk. Begge steder beregnes ammoniakafsætningen til 0,0 kg N/ha/år. Se kortene nedenfor.

Ifølge Aabenraa Kommunes hjemmeside, er der flere kategori 2 mose arealer i en afstand af ca. 1 km mod vest og sydvest, og i en afstand af ca. 2 km mod øst. Ammoniakafsætningen til disse arealer ligger på 0,1-0,3 kg n/ha/år i totaldeposition, og max grænsen på 1 kg totaldeposition er derved overholdt.

Figur 11: Kategori 2 natur jf. Aabenraa Kommunes udpegninger. Kilde: netgis.aabenraa.dk

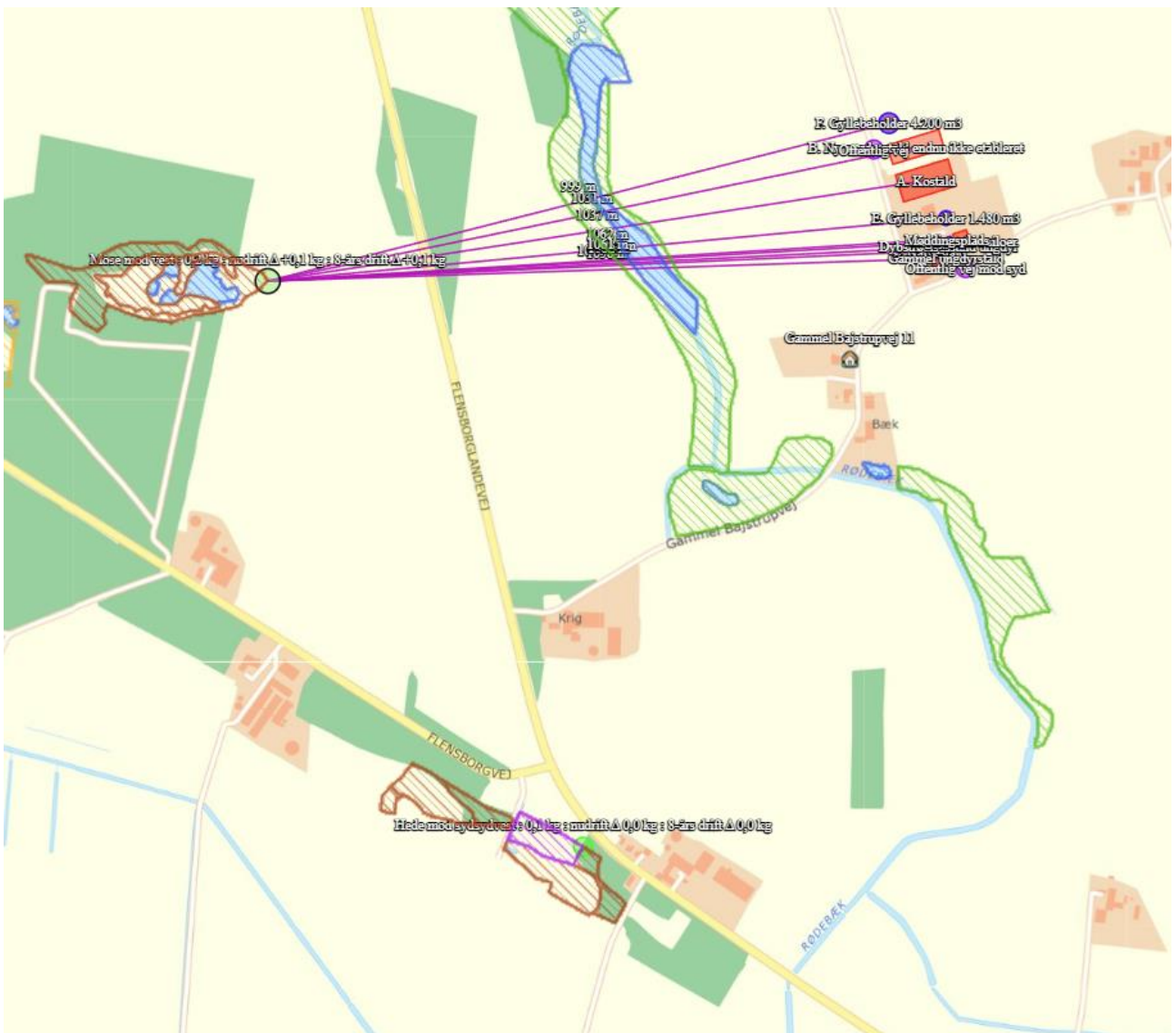

Fig. 12: Kategori 2 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Kategori 3-natur

Nogle af de naturarealer, der i Aabenraa Kommunes udpegning er angivet som kategori 2, fremgår af www.husdyrgodkendelse.dk som kategori 3 natur. Der er ingen kategori 3 naturarealer, der modtager mere end 1 kg N/ha/år i mer-deposition. En mose inde i skoven mod sydøst er registreret som kat. 3 natur – her er der en beregnet total deposition på 0,3 kg N/ha/år, mens øgningen i ammoniakafsætning i forhold til 8-årsdriften er på 0,2 kg N/ha/år.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 3 natur på maks. 1 kg N/ha/år i mer-deposition er således overholdt.

Fig. 13: Kategori 3 natur. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Øversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Oprettet:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Eng ved Rødebæk Dkkersø	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,8	0,5	1,5
Mose mod sydvest kat 2 jf. kommune	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose mod vest kat. 2 jf. kommune	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,1	0,1	0,3
Mose ved Stolteilundvej 14	Kategori 2	Ansøger	0	S	0,1	0,1	0,2
Hede mod sydsydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Kategori 3 skov, lysåbent tilgroet - højeste dep.	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,2	0,1	0,4
Eng med størst deposition, Ikke K3 natur!	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,9	0,8	1,7
Mose mod sydøst	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,2	0,1	0,3
Mose mod vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,2
Kategori 2 højmoser mod syd	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 2 højmoser mod vest	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kategori 1 natur mod syd	Kategori 1	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,0

Tablet 7: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. I tabellen fremgår total depositionsamt merdepositionen i forhold til nudriften og 8-års driften. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Anden beskyttet natur (§3 natur)

Der er desuden foretaget depositionsregninger til et engareal, der ligger nord for ejendommen i en afstand af ca. 280 m fra centrum af gyllebeholderen, og ca. 500 m fra den sydligste af staldbyningerne. Her må der forventes en total-påvirkning på omkring 1,7 kg N/ha/år, og en mer-belastning i forhold til for 8 år siden på ca. 0,9 kg N/ha/år. Der er tale om en relativt næringsrig naturtype, og engarealerne er jævnlige oversvømmede med næringsrigt vandløbsvand om vinteren, så de tilføres i forvejen en vis mængde kvælstof ad denne vej. Den luftbårne påvirkning vil derfor være relativt beskedent i forhold til øvrige tilførsler.

Et engareal ved Rødebæk Okkersø modtager ifølge beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk en mer-tilførsel af ammoniak på 0,8 kg N/ha/år, som følger af både ny ungdyrstald, kalveplads og ny gyllebeholder.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturområder

Da Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til total- og merdeposition af ammoniak til kategori 1, 2 og 3 natur overholdes, vurderes ammoniakdepositionen til de nærmeste særligt beskyttede naturområder ikke at kunne påvirke naturarealerne negativt i væsentlig grad.

3.6 Biologisk mangfoldighed/biodiversitet

Biologiske mangfoldighed/biodiversitet generelt

Den nærliggende biodiversitet, der kan forventes at blive berørt af projektet, skal beskrives, herunder biodiversitetens relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dets undergrund.

FN definerer biodiversitet som: "*Mangfoldigheden af levende organismer i alle miljøer, både på land og i vand, samt de økologiske samspil, som organismene indgår i. Biodiversitet omfatter såvel variationen indenfor og mellem arterne som mangfoldigheden af økosystemer.*" Med andre ord er biodiversitet alt liv på jordkloden, herunder dyr, planter, svampe, bakterier og andet levende både på land og i vand.

Et traditionelt husdyrbrug vil kunne påvirke biodiversiteten ved af forrykke næringsstof balancer ved udledning af ammoniak til luften, ved udslip af forurenende stoffer i form af næringsstoffer eller kemikalier, afdrift eller afstrømning af bekæmpelsesmidler anvendt i marken eller ved direkte fysisk påvirkning, fx hvis der fjernes natur, leve-, yngle- eller opholdssteder.

Påvirkningen med ammoniak på naturtyper er beskrevet i det foregående afsnit. I et efterfølgende afsnit under dette punkt beskrives bilag IV-arter og eventuel påvirkning heraf.

Der nedlægges ikke naturområder, og der fjernes ikke levende hegn eller andet. Der er heller ikke pt. planer om at fjerne gamle bygninger. De arealer, der inddrages til ny stald, plansiloer, kalveplads og gyllebeholder er i dag markarealer, græsplæne eller kørearealer rundt om stalde og anlæg, som må forventes at rumme en ret begrænset biodiversitet.

Husdyrbruget ligger omgivet af vandløb, som er spredningskorridorer, og udpeget som særlige økologisk forbindelseslinje i kommuneplanen, som beskrevet under pkt. 3.4. Selve arealet hvor husdyrbrugsanlægget ligger er udpeget som potentiel økologisk forbindelseslinje.

Vurdering af påvirkning af biologisk mangfoldighed / biodiversitet.

Eftersom det nye byggeri placeres på dyrket mark, og indenfor det i forvejen bebyggede areal, så forventes der ingen væsentlig påvirkning af biologisk mangfoldighed eller biodiversitet som følge af projektet.

Bilag IV-arter

Bilag IV arter er særligt beskyttede dyrearter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Af faglig rapport fra DMU nr. 635, Håndbog over dyrearter på habitatdirektivets bilag IV ² findes en liste over bilag IV arters udbredelse i et grid på 10 km x 10 km fordelt over hele landet. Baseret på denne rapport er der undersøgt hvilke bilag IV-arter der *kan* være til stede i området omkring husdyrbruget. Derudover er der indhentet data for registreringer af bilag IV arter fra Miljøportalen og Aabenraa kommunes egne registreringer i området (Figur 14). I Tabel 8 fremgår de Bilag-IV arter der kan være til stede i området omkring husdyrbruget.

Der er desuden udgivet en videnskabelig rapport i 2013 over overvågning af arter³. Af rapporterne fremgår, at nedenstående arter kan være registreret i nærområdet til husdyrbruget.

Dansk navn	Videnskabeligt artsnavn	Kilde
Pattedyr		
Brunflagermus	Nyctalus noctula	DMU, Miljøportalen
Sydflagermus	Eptesicus serotinus	DMU
Dværgflagermus	Pipistrellus pygmaeus	DMU, Miljøportalen
Pipistrellflagermus	Pipistrellus pipistrellus	DMU, Miljøportalen
Vandflagermus	Myotis daubentonii	DMU, Miljøportalen
Troldflagermus	Pipistrellus nathusii	DMU, Miljøportalen
Hasselmus	Muscardinus avellanarius	DMU
Odder	Lutra lutra	Miljøportalen
Padder		
Stor vandsalamander	Triturus cristatus	DMU, Miljøportalen,
Spidssnudet frø	Rana arvalis	DMU
Løgfrø	Pelobates fuscus	DMU
Krybdyr		
Markfirben	Lacerta agilis	DMU
Insekter		
Grøn mosaikguldsmed	Aeshna viridis	Miljøportalen

Tabel 8: Liste over potentielle bilag IV-arter i området

² Søgaard, B. & Asferg, T. (red.) 2007: Håndbog om arter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. Danmarks Miljøundersøgelser, Aarhus Universitet. – Faglig rapport fra DMU nr. 635. 226 s. <http://www.dmu.dk/Pub/FR635.pdf>

³ AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/Sr50.pdf>

Figur 14: Kort over registreringer fra besigtigelser v. Miljøstyrelsen og Aabenraa Kommune. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Ifølge Naturdata på Danmarks Miljøportal er der ikke registreret fund af bilag IV-arter inden for 1.000 m fra husdyrbruget.

De potentielle bilag IV-arter, der kan forekomme i området er som beskrevet i tabel 8 flagermus, odder, markfirben og tre paddearter. Hasselmus og grøn mosaikguldsmed kan være registreret i omegnen, men ingen af arterne er registreret tæt på husdyranlægget.

Der, hvor de nye bygninger skal ligge, er der i dag dyrket mark eller kørearealer i forbindelse med husdyrbruget.

Gamle bygninger og træer **kan** fungere som dagskjul og overvintringssteder for flagermus.

Engarealerne langs med vandløbene er højst sandsynligt yngle- og levesteder for padder.

Gejlå og Rødebæk kan tænkes at være levested for odder.

Markfirben findes typisk på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejskråninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Der er umiddelbart ingen sådanne områder i nærheden af husdyrbruget.

Samlet vurdering vedr. natur og bilag IV-arter

Den højeste totaldeposition fra husdyrbruget til kategori 1 natur er 0,0 kg N/ha/år. Selv hvis der er kumulation med andre husdyrbrug, så er det strengeste ammoniakkrav til kategori 1 natur en total-påvirkning på 0,2 kg N/ha/år, hvilket således er overholdt. Det er derfor ikke nærmere undersøgt, om der er kumulation med andre husdyrbrug.

Den største beregnede totaldepositionen af ammoniak til kategori 2 naturområde, er på 0,3 kg N/ha/år, til en mose, der ligger mod vest. Beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2 natur er dermed overholdt.

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3- natur ligger mellem 0 og 0,4 kg N/ha/år, den største tilførsel er til et kategori 3 skovareal, der ligger ca. 1150 m fra ejendommen. Det mest restriktive krav kommunen kan stille til kategori 3-natur er en merdeposition på maks. 1,0 kg N/ha/år, og dette er dermed overholdt for alle kat. 3 arealer i omegnen.

Der er øvrige §3 naturområder i form af engarealer mod vest og nord langs med vandløbene. Den største ammoniakafsætning er til engareal langs med Gejlå mod nord, her er mer-belastningen som følge af projektet beregnet til 0,9 kg N/ha/år. Der er ikke et særskilt beskyttelsesniveau for engarealer i Husdyrloven, men det vurderes, at et vandløbsnært areal, der af og til er oversvømmet med næringsrigt vandløbsvand, og modtager en vis afstrømning fra de ovenfor liggende dyrkede arealer, vil være næringspåvirkede i nogen grad, hvorved en luftbåren mer-tilførsel på 0,9 kg N/ha/år ikke vil bevirke en tilstandsændring.

Da husdyrbruget med det ansøgte overholder ammoniakdepositionskravene til kategori 1 og 2 natur, og ikke giver anledning til merdeposition over 1 kg N/ha/år til sårbare kategori 3- og §3-naturområder vurderes det, at afsætning af ammoniak fra husdyrbruget ikke vil have en negativ indvirkning på naturområder og Bilag IV-arters levesteder i nærheden af husdyrbruget.

Ud fra de tilgængelige oplysninger om fund af bilag IV-arter i området, og ud fra karakteren af de ændringer, der indgår i det ansøgte projekt, vurderes det, at projektet ikke vil have en negativ påvirkning af Bilag IV-arter og deres potentielle levesteder.

3.7 Lugtemission

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig (uden landbrugspligt), samlet bebyggelse og byzone fremgår af Figur 15, 16, 17 og 18.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Gammel Bajstrupvej 11, som ligger ca. 190 m sydvest for den nærmeste stald, og 302 m fra det vægtede centrum af staldene. Geneafstanden er beregnet til 139,3 m, hvilket således er overholdt.

Nabo til den anden side er Gammel Bajstrupvej 15, som ligger mod nordøst. Denne nabo er en landbrugs-ejendom og den er derfor ikke omfattet af beskyttelsesniveauerne i Husdyrloven.

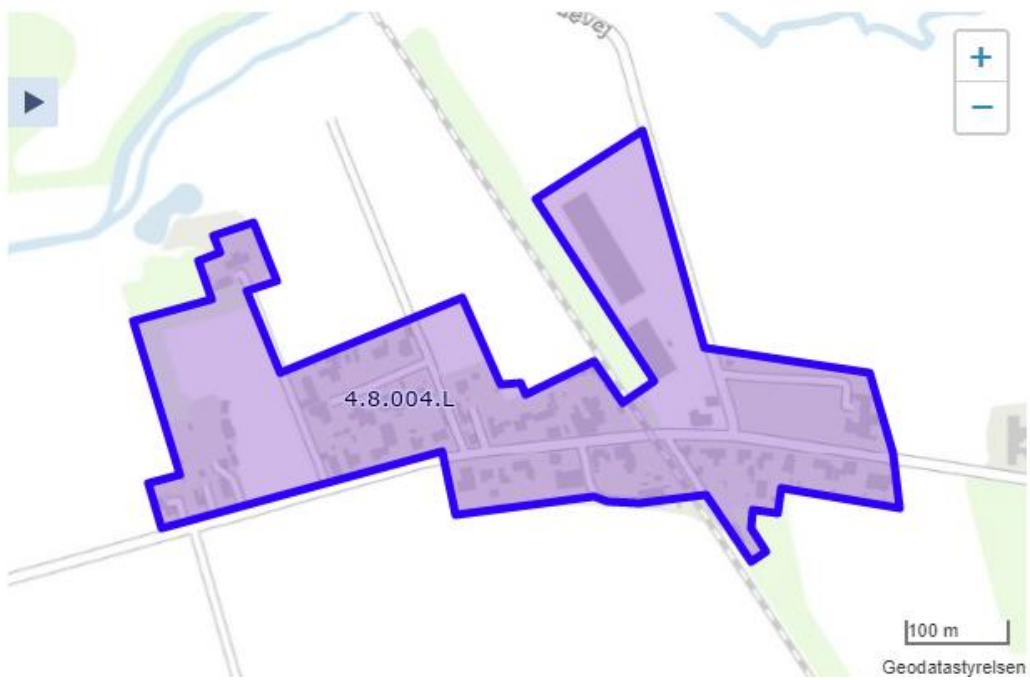
Figur 15: Nærmeste naboer. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Nærmeste samlet bebyggelse er i Bajstrup, hvor der er mere end 6 boliger indenfor 200 m af beboelsen på Bajstrup Bygade 40. Bajstrup er samtidigt lokalplanlagt til blandet bolig og erhverv. Området er landzone både i nuværende og fremtidig zonestatus.

Figur 16: Nærmeste samlet bebyggelse og lokalplanlagt område. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

4.8.004.L - Bajstrup

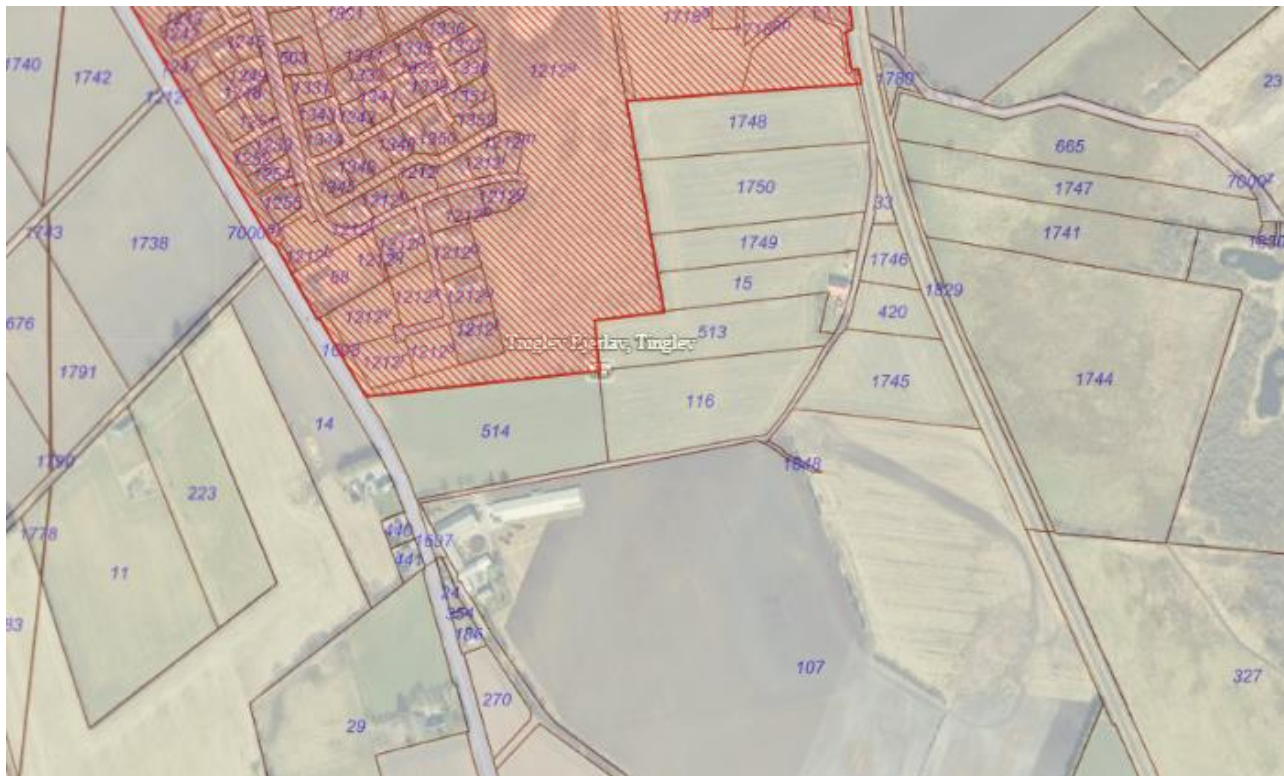

Figur 17: Nærmeste lokalplanlagte område. Kilde: netgis.aabenraa.dk

Den vægtede gennemsnitsafstand til det lokalplanlagte område er 838 m. Geneafstanden er 500,8 m. Geneafstanden er således overholdt.

Nærmeste byzone er i Tinglev, ca. 3200 m mod nord. Geneafstanden er 700,7 m, så den er således overholdt.

Figur 18: Nærmeste byzone. Kilde: husdyrgodkendelse.dk

Der er ikke kumulation i forhold til lugt fra andre husdyrbrug i forhold til lugt og nærmeste nabo, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for henholdsvis 100 m fra de nærmeste enkeltbeboelser uden landbrugspligt eller 300 m fra lokalplanlagt område / samlet bebyggelse i Bajstrup. Der kan muligvis være kumulation med ét husdyrbrug i forhold til byzone i Tinglev, da ejendommen Flensborg Landevej 51 ligger ca. 120 syd for Tinglev By og har en produktion på 36.000 slagtekyllinger ifølge CHR-registeret. Selv hvis der er kumulation med denne ene ejendom, så er beskyttelsesniveauet overholdt, idet der så er en korrigeret geneafstand på 700m.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Gammel Bajstrupvej 11	0	FMK	139,3	139,3	301,8	Ja
 Bajstrup Bygade 40	0	NY	500,8	500,8	859,6	Ja
 Bajstrup Bygade 40	0	NY	500,8	500,8	838,3	Ja
 Tinglev Ejerlav, Tinglev	1	NY	700,7	770,8	3192,6	Ja

Tabel 9: Beregning af lugtgeneafstand til nærmeste nabo, samlede bebyggelser og byzoner. Kilde: Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Lugt opfattes forskelligt af forskellige personer. Det kan derfor ikke afvises, at nogle vil finde lugtgeneafstandene utilstrækkelige, mens andre ikke føler sig generet, selv om de bor inden for lugtgeneafstandene. Lugt fra fx gyllebeholdere og ensilage indgår ikke i lugtberegningerne i Husdyrgodkendelse.dk. Der vil også kunne forekomme lugtgener i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på marker. Dette er et generelt forhold, som gør sig gældende i landbrugets erhvervszone, og er heller ikke særskilt behandlet i lugtberegningerne. I det konkrete tilfælde ligger ejendommen langt ude på landet, og der er langt til naboerne, så det vurderes, at lugt fra husdyranlægget ikke vil være en væsentlig gene.

På baggrund af ovenstående, samt at alle lugtgeneafstande overholdes, vurderes det, at husdyrbruget ikke udgør en sundhedsrisiko for omgivelserne, samt at husdyrbruget kan udvides/ændres som ansøgt uden at være til gene for naboerne.

3.8 Øvrige emissioner og gener

I de efterfølgende underpunkter beskrives potentielle gener fra støj, rystelser og vibrationer, støv, lys, skadedyr og transporter.

3.8.1 Støj

På husdyrbruget vil der forekomme støj i forbindelse med fodring, transporter med gylle til og fra ejendommen, gyllepumpning, afhentning af mælk, ensilering, indkørsel af foder og halm samt udmugning. Der vil være støj fra maskiner og lastbiler, samt støj fra dyrene. Malkning foregår fra malkecenter midt i kostalden, så vakuumpumpen er afskærmet inde i bygningen.

Støjende aktiviteter på ejendommen sker typisk i dagtimerne. Afhentning af mælk sker på tidspunkter fastlagt af mejeriet i forhold til deres transportruter, og det kan f.eks. også være tidlig morgen. I forbindelse med høst og ensilering kan der forekomme støj ved f.eks. ensilering, der kan foregå ud over aftenen, ligesom udkørsel af gylle kan foregå på "skæve" tidspunkter, hvis det er nødvendigt, f.eks. på grund af vejforholdene.

De nærmeste naboer ligger så langt væk, at støj ikke vurderes at udgøre et problem. Gammel Bajstrupvej 11 ligger omgivet af træer, så de vil i højere grad kunne høre vinden i træerne, end støj fra Gammel Bajstrupvej 13. Bajstrupvej 15 er selv et husdyrbrug, hvor der foregår støjende landbrugsmæssige aktiviteter.

Der vil kunne forekomme støj ved gyllebeholder i forbindelse med ifyldning, omrøring og overpumpning af gylle. Det vil ikke adskille sig væsentligt fra støjen i forbindelse med den nuværende gyllebeholder, men omfanget vil blive øget lidt.

Der vil være lidt støj ved kalvepladsen i forbindelse med udfodring, strøning og udmugning, men da anlægget ligger midt i bygningssættet vil det ikke rykke nærmere naboer end andre lignende aktiviteter, der foregår på ejendommen i dag.

Transporter forbi naboer vil kunne høres, men adskiller sig ikke fra anden vejtransport.

Vurdering af støj

Støj og evt. lavfrekvent støj vurderes at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, idet der er

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser kan overholdes og at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for naboerne.

Det foreslås, at der fastsættes vilkår for støj i overensstemmelse med Miljøstyrelsens støjvejledninger.

3.8.2 Rystelser og vibrationer

Der kan eventuelt forekomme mindre rystelser i forbindelse med transporter til og fra husdyrbruget og internt på husdyrbruget. Kilder kan fx være gyllepumper, traktorer (specielt ved stakning af ensilage), malkeanlæg samt andre maskiner.

De typer stationære anlæg, der benyttes på traditionelle husdyrbrug, giver ikke anledning til rystelser og vibrationer, der kan mærkes, andet end hvis man opholder sig klods op ad anlæggene. De eneste rystelser, der eventuelt vil kunne opleves af omgivelserne, vil være, hvis nabobeboelser ligger meget tæt på overkørsler til husdyrbruget, hvor der foregår trafik af gyllevogne, transporter af foder og dyr mv. Der ligger ingen nabobeboelser i direkte tilknytning til overkørslerne fra Gammel Bajstrupvej til husdyranlægget.

Vurdering

Rystelser og vibrationer fra husdyrbruget og transporter vurderes at være af meget begrænset omfang og det derfor ikke vil være til gene for naboer.

3.8.3 Støv

Støv vil primært forekomme fra transport i forbindelse med indkørsel af foder og strøelse, udbringning af gylle og dybstrøelse og markarbejde i tørre perioder, hvor evt. jord på veje kan hvirvles op. Der vil blive fejlet efter kørsel, når der er behov for det. Arealerne rundt om bygningerne og ensilagepladserne er befæstede med asfalt, hvilket reducerer støvvæsentligt.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler, der leveres i løs vægt i foderladen. Der forventes dog ikke nogen gener af denne art udenfor ejendommen. Halm opbevares i halmlade, og udstrøning af halm sker indendørs i dybstrøelsesafdelingerne. Strøning i kalvehytterne vil kunne støve lidt mere, da det er et udendørs anlæg. Da den fremherskende vindretning er fra vest, vil støv og halm fortrinsvist blæse over mod foderladen, og ikke genere naboerne væsentligt.

Vurdering af støv

Generelt vurderes støv ikke at være af et omfang, der ikke vil kunne genere naboer, da der er god afstand, og da der holdes rent og ryddeligt omkring ejendommen.

På baggrund af ovenstående, vurderes det, at støv fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringliggende nabobeboelser.

3.8.4 Lyspåvirkning

Udendørs belysning består af mindre lamper, der giver lys i gårdspladsen. Der er sensorstyret arbejdslys på bygningerne, der tænder og slukker efter behov. Der er ingen store projektører. Om dagen er der dagslys i kostalden, og om natten er der nogle få lamper tændt, så køerne kan orientere sig. Der tændes lys der, hvor der arbejdes efter behov.

Der bliver sat nye lysarmaturer op ved kalvepladsen, de placeres inde under tagudhænget på hytterne.

I forbindelse med transporter af mælk, dyr, foder, stakning af afgrøder på ensilagepladser og kørsel med husdyrgødning vil der holde/køre lastbiler og traktorer med lys på ved mælketanken, staldene, foderladen, ensilagepladserne og gyllebeholderen.

Vurdering

Som beskrevet ovenfor er der kun det nødvendige elektriske lys tændt ved ejendommen.

Lyspåvirkning fra lastbiler er kortvarig og da transporter hovedsageligt kommer på hverdage i dagtimerne vurderes det ikke at være til væsentlig gene for de nærmeste naboer. Der bliver etableret arbejdslys ved kalvepladsen, som er tændt, når der arbejdes på pladsen, men ikke ellers. Lysarmaturer sidder inde under tagudhænget.

Med omfanget af den udvendige belysning, afstanden til veje og afstanden til naboejendomme, vurderes lys ikke at kunne medføre gener for naboer eller vejtrafik.

3.8.5 Skadedyr

Fluer bekæmpes ved hyppig udmugning hos kalvene, og generel god staldhygiejne. Der benyttes ventilatorer til at holde fluer væk fra dyrene. Om nødvendigt smøres inventar med fluemiddel. Generelt er der ikke problemer med store forekomster af fluer, da der holdes god hygiejne.

Opbevaring af foder sker på ensilagepladsen og i planlagre i foderladen, og der fejes op ved eventuelt spild, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.). Rottebekæmpelse forestås af medejer, Karsten Juhl, der er uddannet til at bekæmpe rotter.

Vurdering

De beskrevne bekæmpelsestiltag vurderes at være tilstrækkelige til, at der ikke er risiko for gener fra skadedyr. Med effektiv rottebekæmpelse vil der være begrænset fare for menneskers sundhed, da overførsel af smitte med bakterier, vira og protozoer dermed begrænses mest muligt.

3.8.6 Transporter

Transporter til og fra husdyrbruget sker via indkørslerne fra begge grene af Gammel Bajstrupvej (se oversigtskort i Bilag 1). Der er 5 indkørsler til husdyranlægget, og 1 til gyllebeholderen, der er opført særskilt med landzonetilladelse. Derudover er der 1 indkørsel til stuehuset. Der bliver ikke behov for en ny indkørsel til kalvepladsen, da der allerede er gode tilkørselsforhold. Der er heller ikke behov for ny tilkørsel til gyllebeholderen, da den kan serviceres fra indkørsel til eks. beholder.

Antallet af tunge transporter fremgår af Tabel 10. Herudover er der kørsel med personbiler i forbindelse med dyrlægebesøg, konsulenter, kontroller mv.

Tunge transporter sker typisk i tidsrummet 06.00-19.00 på hverdage. I forbindelse med forårsarbejdet, udbringning af gylle og høst / ensilering vil der kunne foregå transporter i aftentimerne. Hvis / når den nye gyllebeholder opføres, vil der være en øget transport med tilkørsel af afgasset biomasse fra biogasanlægget og udkørsel af gylle til marken fra ejendommen.

Der forventes en stigning i antallet af transporter på 15-20 % med den ansøgte udvidelse af bygningsanlægget. Stigningen i transporter skyldes især flere transporter med gylle og afgasset biomasse, og lidt flere transporter med halm. Stigningen i gylletransporter er estimeret ud fra gylleproduktionen.

Tunge transporter	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år
Afhentning af mælk (lastbil)	365	365
Afhentning af tyrekalve (lastbil)	26	26
Flytning af ungdyr til kviehotel	0	0
Udlevering af køer til slagting (lastbil)	40	40
Afhentning af gylle til biogas (lastbil, 40 tons)	240	240

Kørsel med dybstrøelse til mark eller biogas (traktor og vogn)	20	20
Afhentning af døde dyr (lastbil)	24	24
Levering af tilskudsfoder (lastbil) + sækkevarer	50	50
Indkørsel af majs og græs (traktor og vogn)	4 dage majs, 5 dage græs	4 dage majs 5 dage græs
Udkørsel af dybstrøelse til mark / markstak (traktor og vogn)	100	100
Gylleudbringning (25 tons gyllevogn)	225	425
Levering af dieselolie (lastbil)	12	12
Afhentning af affald (lastbil)	26	26
Indkørsel af halm (traktor og vogn)	30	40
I alt ca.	1158	1368

Tabel 10. Omfang af transporter i nudrift og ansøgt situation

Vurdering vedr. transport

Transporter i forbindelse med husdyrbruget er beskrevet ovenfor.

Det er ganske få naboer, der vil mærke transporterne til og fra ejendommen, og vejen er meget lidt trafikeret.

Som udgangspunkt sker der udelukkende de nødvendige transporter. Afhentning af gylle til biogas og returtransport af afgasset biomasse sker med lukket lastbil. Der hentes og bringes i samme omgang, så lastbilene ikke kører uden læs.

Antallet af gylletransporter med traktor og gyllevogn fra ejendommen vil øges lidt i forhold til nudriften, da der vil være lidt flere transporter med traktor og vogn med udkørsel til dybstrøelse til marken.

Antallet af transporter stiger med 15-20 %. Det øgede antal transporter vurderes ikke at være væsentligt til gene for naboerne, da der ikke bor nogen lige op og ned af ejendommens indkørsler, og da transporterne primært foregår i dagtimerne.

Trafik på veje reguleres af færdselsreglerne. I forhold til husdyrbrug er der jf. Miljø- og Fødevarerklagenævnets praksis kun hjemmel i Husdyrbrugloven til at stille vilkår om brug af bestemte overkørsler eller tidspunkter for ind- og udkørsel. Med husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naboer, vurderes det ikke relevant at begrænse husdyrbrugets transporter.

3.9 Reststoffer, affald og naturressourcer

3.9.1 Døde dyr

Døde dyr lægges ved de store gyllebeholdere, bag ved et kraftigt levnede hegn, på spalter og overdækket med kadaverkap. Når der er registeret et dødt dyr, tilmeldes det til afhentning via app på mobiltelefonen. Daka afhenter efterfølgende hverdag.

Vurdering

Pga. pladsens placering bag hegnet kan hverken naboer eller forbigående blive generet i forbindelse med opbevaring og afhentning af døde dyr.

3.9.2 Affald

I Tabel 11 er oplistet husdyrbrugets affaldstyper, opbevaringssteder, transportører, modtageanlæg samt skønnede årlige affaldsmængder.

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder
Olie- og kemikalieaffald:				
Spildolie	Maskiner serviceres på værksted eller af maskinstation.			Ingen
Tomme olietromler				Ingen
Olie- og brændstoffiltre				Ingen
Traktor- og bilbatterier				Ingen
Rester af bekæmpelsesmidler	Ingen plantebeskyttelsesmidler, sprøjtning varetages af maskinstation			Ingen
Spraydåser	Kostald		Kommunal genbrugsplads	2-5 stk
Medicinrester	Staldkontor	Dyrlæge		Små mængder, normalt er det nøje afmålt til den foreskrevne behandling
Kanyler i særlig beholder	Staldkontor	Egen	Kommunal genbrugsplads	
Batterier – alle typer	Pose på skraldespand	Egen	Kommunal genbrugsplads	Nogle få om året
Fast affald:				
Tom emballage (rent papir/pap)	Container			
Tom emballage (rent plast)	Container			
Tom medicinemballage	Dagrenovation			
Lysstofrør, LED og elsparepærer	Kasse i maskinhus	Egen	Kommunal genbrugsplads	
Jern og metal	Bag ensilagepladsen	Skrothandler		
Døde dyr	Ved store gyllebeholdere	DAKA	DAKA	Ca. 25 /år

Tabel 11. Affaldstyper og mængder

Der opbevares ikke sprøjtemidler på ejendommen, da alt markbrug varetages af maskinstation, der drives af Karsten Juhl og hans søn fra deres ejendomme. Der findes heller ikke spildolie, oliefiltre m.m. fra maskiner, da service på maskiner foretages af maskinstation eller værksted.

Der benyttes ikke mere foder, end der er behov for, og husdyrgødning anvendes til gødskning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse, og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget sorterer, opbevarer og bortskaffer affald miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer. Det vurderes endvidere, at der ikke vil opstå gener i forbindelse med bortskaffelse af affald.

3.9.3 Olie- og kemikalier

Der opbevares ikke plantebeskyttelsesmidler på ejendommen, da der ikke sprøjtes fra denne ejendom.

På husdyrbruget er der en enkelt dieselolietank i brug. Olietanken er på 2000 liter fra 2018 og står i foderladen, hvor der er fast gulv uden afløb. Pistolen til dieselolietanken er med automatisk stop ved fuld brændstofftank. Der har været en fyringsolietank i tilknytning til stuehuset, denne er afmeldt i forbindelse med skifte til jordvarmeanlæg.

Rengøringsmidler til malkestald og mælketank står i robotrum midt i kostalden. Det maksimale oplag af vaskemidler er på ca. 1.200 l. Herfra er der afløb til gyllebeholderen, så evt. spild af vaskemidler vil blive opsamlet i gyllen.

Vurdering

Med den beskrevne opbevaring af olie og kemikalier på husdyrbruget vurderes det, at der ikke er risiko for, at der under normale forhold kan ske udslip af sådanne stoffer. Husdyrbruget har en beredskabsplan, hvor der er instrukser for, hvordan uheld med olie og kemikalier skal håndteres.

3.9.4 Råvarer

De væsentlige råvarer i forbindelse med en kvægbesætning er foder og vand.

Foder til kvæg består af ca. 75 % (målt i ton) hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs og derudover indkøbt foder. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturerens behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko og slagteko)). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelastet også koen.

Mælkeproducenter er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Ensilage opbevares på ensilagepladser samt evt. i markstak, og indkøbt foder opbevares i planlager i foderladen.

Vandforbruget er beskrevet i punkt 3.9.6.

Vurdering

Der er ikke længere mulighed for at anvende fodringsteknikker som virkemiddel til at reducere ammoniak-emissionen, idet fodringsteknikkerne ikke længere fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. I de nye godkendelser til en bestemt størrelse produktionsareal, er der således ikke på nuværende tidspunkt en målbar effekt af fodringstiltag. Der bør derfor ikke stilles vilkår om dokumentation af foderplaner og lignende.

Husdyrbruget vil dog også fremadrettet udarbejde og følge foderplaner, og optimere på foderforbruget.

3.9.5 Energiforbrug

På husdyrbruget anvendes der primært elektricitet til malkning, nedkøling af mælk, opvarmning af vand til vask, pumpning af ensilagevand, belysning, skrabe anlæg og øvrige elektriske maskiner.

Mælken forkøles med vand. Der genvindes varme fra mælkekøling. Varmen benyttes dels til at opvarme vand til vask, og til gulvvarme i staldkontor og robotrum, der er isoleret. Stalde, foderlade og maskinhuset er uopvarmede.

Der er frekvensstyrede vakuum- og mælkepumper i forbindelse med malkeanlægget.

Der benyttes diesel til traktorer mv.

Lysarmaturer bliver løbende skiftet til LED-belysning, efterhånden som bygningerne renoveres.

Energiforbruget kan følges nøje på Norlys hjemmeside. Der forbruges pt. ca. 200.000 kWh om året. Det forventes ikke at elforbruget stiger væsentligt som følge af ny kalveplads og gyllebeholder.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ved automatisk malkning ca. 760 kWh pr. årsko, dog med mulighed for store variationer.

Forbruget af diesel er faldet ved at dyrene nu alle opstaldes på samme ejendom, så der ikke forbruges brændstof til at flytte dyr hele tiden. Forbruget på 25.000 l forventes nogenlunde uændret i den kommende tid. Det tilstræbes generelt at undgå unødigt kørsel for at spare på brændstofforbruget.

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt drift
El	ca. 200.000 kWh	ca. 200.000 kWh
Dieselolie	ca. 25.000 l	ca. 25.000 l

Tabel 12: Energiforbrug

Vurdering

Forbrug af energi kan påvirke klimaet negativt, men man kan ikke drive et moderne husdyrbrug uden at benytte energi.

Det forventes ikke, at opførelse af ny kalveplads og ny gyllebeholder vil medføre et stort øget energiforbrug, da der hovedsageligt skal bruges el til belysning og måske til lidt omrøring af gylle. Der installeres lav-energi belysning, og en stor del af dagen vil det naturlige dagslys være tilstrækkeligt.

Med genvinding af varme fra mælkekøling, frekvensstyrede vakuumpumper i forbindelse med malkeanlægget og delvis LED-belysning vurderes det, at der samlet set anvendes BAT i forhold til energi.

3.9.6 Vandressourcen og vandforbrug

Husdyrbrugets bygninger og anlæg ligger inden for områder med drikkevandsinteresser (almindelige, ikke særlige) men uden for indvindingsoplande, område med indsatsplaner for grundvand, nitratfølsomme indvindingsområder og sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområder.

Vand benyttes primært til drikkevand til dyr, vask af robotter, mælketank mv. sanitære forhold samt forbrug i beboelsen. Der er indlagt byvand, som anvendes til drikkevand til mennesker, til vask i malkestald mv. hvor der er krav om rent vand eller drikkevandskvalitet.

Husdyrbruget har egen boring, som anvendes til drikkevand til dyrene, og til vask af stalde, udstyr og maskiner mv. som ikke kræver vand af drikkevandskvalitet. Der er en tilladelse til indvinding af 28.000 m³ vand om året (anlægs-ID 118.503) Tilladelsen er gyldig til udgangen af 2026.

Forbrug i nudrift og ansøgt forbrug er skønnet ud fra forbruget i 2020.

Type	Forbrug nudrift	Forbrug ansøgt drift
Byvand (husholdning, vask i robotter, mælketank mv)	ca. 2.500 m ³	ca. 2.500 m ³
Drikkevand til dyrene	ca. 12.600 m ³	ca. 12.600 m ³
Vand til vask af maskiner, kalvehytter mv.	Ca. 100 m ³	Ca. 100 m ³
I alt	ca. 15.200 m ³	ca. 15.200 m ³

Tabel 13: Vandforbrug

Herudover benyttes vand til markvanding. Husdyrbrugets forbrug til markvanding reguleres af ejendommens indvindingstilladelser, og beskrives derfor ikke nærmere i denne miljøkonsekvensrapport. Da de fleste af husdyrbrugets arealer er sandjorde, er det dog en forudsætning for en effektiv foderproduktion, at afgrøderne kan vandes i tørre perioder.

Af vandbesparende foranstaltninger er der drikkekar til køerne, og der benyttes højtryksrensere til vask af maskiner og kalvehytter.

I følge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra SEGES er det forventelige vandforbrug ca. 33 m³ pr. årsko og ca. 5,7 m³ pr. opdræt. Med den forventede fremtidige produktion på 325 årskøer og 325 opdræt (0-13/14 mdr.), giver det et vandforbrug på ca. 12.600 m³.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

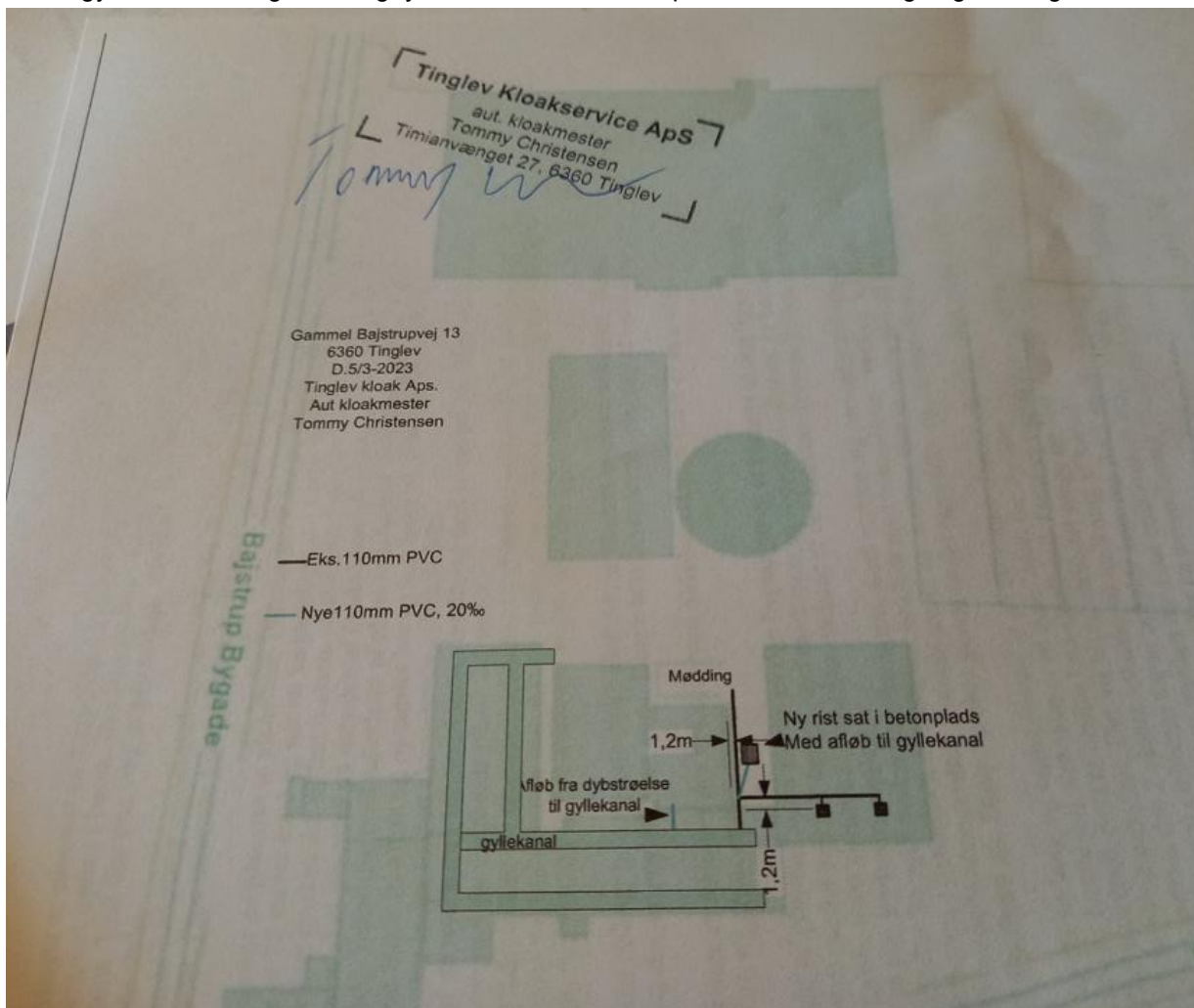
Der er et væsentligt incitament til at spare på vandet, idet alt vaskevand og drikkevandsspild i stalden skal opsamles og ledes til gyllebeholder.

Vurdering

Det vurderes, at der er fokus på at holde vandforbruget så lavt som muligt. Forbruget af byvand afregnes med vandværket, og mængden kendes relativt præcist. Det tilstræbes at spare på vandet for at undgå unødigt vand i gyllen, som skal opbevares og bringes ud. Der anvendes højtryksrensere med koldt vand til rengøring af maskiner mv. hvilket er vandbesparende.

3.9.7 Spildevand og restvand

Afløbsforholdene på ejendommen fremgår af afløbsplanen i Bilag x. Afløb fra tidligere silohus og roehus, der er indrettet til dybstrøelsesstalde, samt fra møddingsplads og befæstet areal mellem silohus og roehus, ledes til gyllekanal i den gamle ungdyrstald, som det er vist på nedenstående tegning fra Tinglev Kloakservice.

Figur 19: Afløbstegetning fra aut. Kloakmester over arbejder udført på Gl. Bøjstrupvej 13

Afløbene samles i en fortank ved hjørnet af kalvestalden.

Den nye kalveplads bliver indrettet med fald mod afløb i midten til samme fortank. Derudover indrettes der en afløbsrende bag ved hver række kalvebokse, hvor evt. saftafløb fra strøelsen kan samles op og ledes til fortanken.

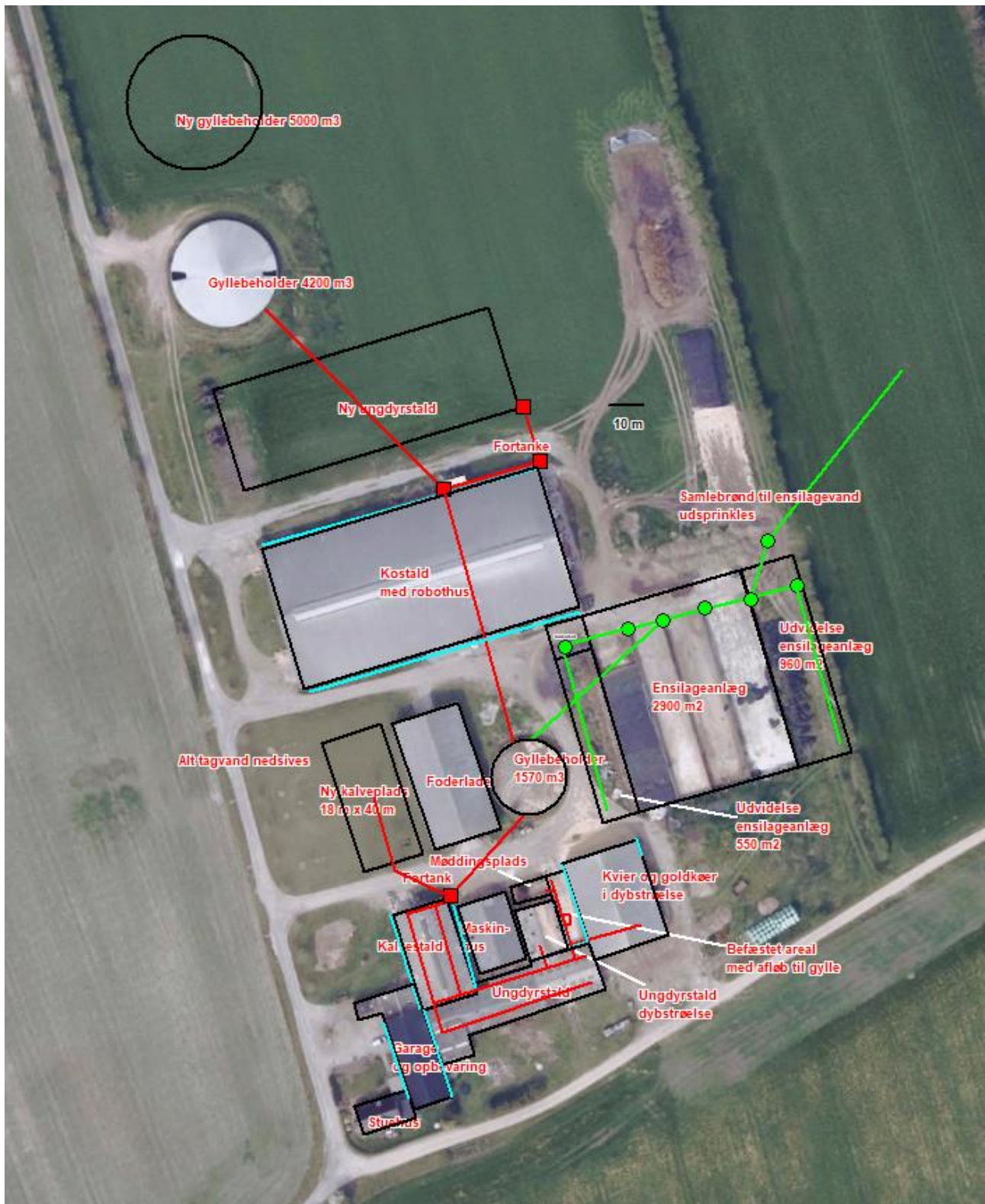
Herfra kan det hentes til biogas, eller pumpes til gyllebeholder. Fra kostald og ny ungdyrstald hentes gylle direkte fra fortank ved kostalden til biogasanlæg. Der er dog også mulighed for at pumpe til den store gyllebeholder. Der bliver ikke behov for at pumpe til den nye gyllebeholder, da den fyldes med afgasset biomasse, der køres til med lastbil.

Vand fra ensilageanlægget ledes i den lille gyllebeholder. Fremover er det planen at sprinkle pladsvandet ud, når jorden er tjenlig til at modtage det.

Alt tagvand afledes til jorden og siver ned. Ved nogle af bygningerne er der etableret faskiner – således samles tagvandet fra vestsiden af silo-huset og fra østsiden af roehuset og ledes til nedsivning i faskine, så det

ikke løber ned på den faste plads, hvorfra der er afløb til gyllebeholderen. Der er også tagrender på kalvestalden og på kostalden – herfra ledes regnvand til jorden.

På grund af den sandede jordbund fungerer det fint. Vand fra kørearealer siver ned på arealet eller i tilstødende græsarealer.

Figur 20: Afløbsplan

Vurdering

Alt forurenede vand opsamles, og bringes ud på markerne enten som forarbejdet husdyrgødning eller ved udsprinkling, når jorden er tjenlig til det. Tagvand afledes til jorden og siver ned, ligesom vand fra kørearealer også siver ned. Det vurderes derfor, at der er lille risiko for afledning af forurenede vand til dræn og vandløb.

3.10 Klima

Mælkeproduktionen bidrager til udledning af klimagasser som metan, lattergas og CO₂. Det er især dyrenes omsætning af foder, der bidrager til metanudskillelsen, og staldgødningen, der bidrager til lattergas- og metanudskillelsen, mens CO₂-udskillelsen stammer fra strøm- og dieselforbruget.

Husdyrbruget leverer mælk til Arla Foods og bliver derfor tilskyndet til at arbejde på at reducere husdyrbrugets CO₂-aftryk. Det er Arlas Foods overordnede mål at reducere CO₂-udledningen med 30 procent inden 2030 og blive CO₂ neutral i 2050. Arla har lavet en ordning, så landmænd, der indrapporterer data via Arlas klimatjekværktøj, modtager et ekstra beløb pr. leveret liter mælk. De områder, der måles med klimatjekket er antal dyr, fodersammensætning, produktion af afgrøder, anvendelse af gødning, håndtering af husdyrgødning, anlæg på gårdens område, forbrug af elektricitet, brændstof og vedvarende energi.

Med den nuværende udvikling falder CO₂-udledningen i gennemsnit med ca. 1 % om året for malkekvægsbesætninger. Det er Arla Foods mål, at andelshaverne skal øge reduktionen til ca. 3 % om året.

Produktionen på Gammel Bajstrupvej 13 har også gennemgået et Arla klimatjek. Idet der afsættes gylle til bioforgasning, og idet dieselforbruget er faldet pga. mindre transport med dyr, og idet der ikke længere pumpes så meget med gyllen, er ejendommens klimaaftryk reduceret indenfor den seneste tid.

I forhold til klimaændringer er det især et ændret nedbørsmønster, der kan tænkes at påvirke husdyrbruget, da husdyrbruget ligger langt fra havet, og derfor ikke vil være direkte påvirket af f.eks. havspejlsstigninger. Der ses en tendens til øget nedbør i det centrale Sønderjylland over de sidste ca. 10 år, og det vil betyde en lidt øget mængde regnvand i gyllebeholdere. Det er derfor klart en fordel at husdyrbrugets ene store gyllebeholder har teltoverdækning, så den ikke opsamler regnvand, som der efterfølgende skal bruges brændstof på at køre ud. Teltoverdækninger forventes at kunne reducere metanudledningen, men hvor meget vides ikke. Det er meget muligt, at den nye gyllebeholder på 5000m³ også får fast overdækning, men det er ikke besluttet endnu, og er derfor ikke taget med i beregningerne.

Husdyrbruget leverer allerede i dag gylle og dybstrøelse til biogas. Udledningen af klimagasserne metan og kuldioxid fra gyllen reduceres, samtidig med at den metan, der udvindes i biogasanlægget, kan erstatte fossile brændsler som naturgas til opvarmning og diesel til transport. Herved er husdyrbruget med til at nedbringe den samlede klimabelastning.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem afsætning af gødning til biogas, deltagelse i Arlas Klimatjek, teltoverdækning af gyllebeholder og gennem løbende energibesparende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger.

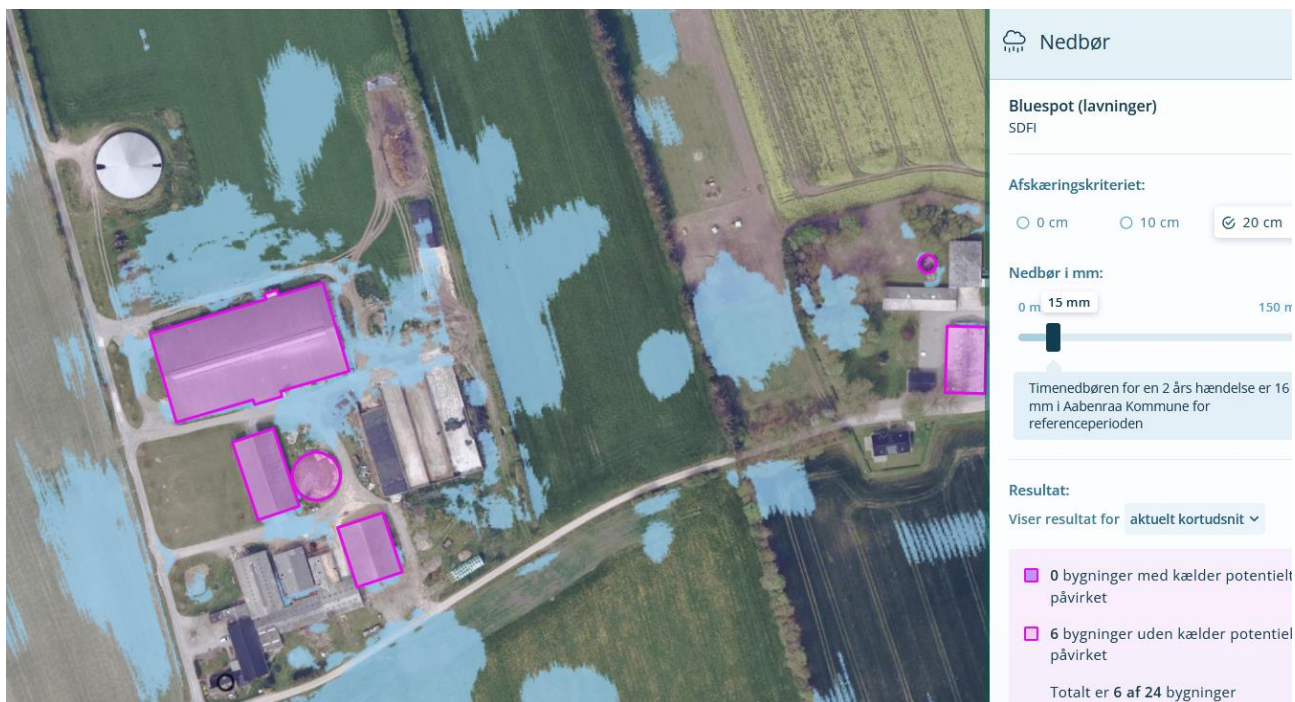
Nedenfor fremgår husdyrbrugets sårbarhed i forhold til nedbør, oversvømmelse fra vandløb samt stigende grundvandsstand.

Nedbør

Figur 21 nedenfor viser, hvor der typisk vil stå vand, ved en timenedbør på 15 mm. En 16 mm regnhændelse er defineret som en 2-års hændelse i Aabenraa Kommune.

Der har ikke tidligere været problemer med oversvømmelser i staldene, ligesom der ikke tidligere har været risiko for forurening som følge af nedbør. Tagvand fra bygningerne afledes til jorden til at sive ned af sig selv,

hvilket ikke er noget problem på den årstid. Der hvor ny kalveplads og ny gyllebeholder ønskes opført, er der ikke lavt eller vådt.

Figur 21: Områder der kan blive påvirket af nedbør. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Grundvand

Figur 22: Områder, der er sårbare for stigende grundvandsstand. Kilde: kamp.miljoportal.dk

Af figur 22 fremgår det, at grundvandet omkring ejendommen varierer en lille smule, men at under den største del af bygnings sættet står 2-3 m under terræn. Også under den nye gyllebeholder er der passende afstand til grundvandet. Tømning af beholder sker typisk i sommerperioden, hvor grundvandsstanden er lave, og der dermed ikke er risiko for, at bunden skydes op.

Vandløb og hav

Selvom ejendommen ligger i nærheden af Gejl Å, så ligger ejendommen så højt, og med så stor afstand, at der ikke vil være risiko for oversvømmelse fra vandløbet. Der er godt 200 m fra placeringen af den nye gyllebeholder til vandløbet.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget gennem løbende forbedringer, gør hvad der er muligt for at nedsætte husdyrbrugets klimapåvirkninger. Husdyrbruget leverer størsteparten af husdyrgødningen til biogasanlæg, så det bidrager til udvinding af fornybar energi.

Det vurderes at husdyrbruget er indrettet og driftes, så ændrede nedbørsforhold, vandstandsstigninger fra vandløb og grundvandsstigning kan håndteres på husdyrbruget. Dels pga. af afløbsforholdene, placeringen på høj sandjord, samt at stalde og gødningsopbevaringsanlæg er udført i bestandige materialer.

3.11 Forslag til egenkontrol

Der gennemføres en omfattende egenkontrol af mange forhold på ejendommen – sprøjtejournal, regnskab med afsat husdyrgødning, regnskab med anvendt gødning, afsætning af dyr, medicinbehandling, beholderkontrol, klimatjek og meget andet. Der vurderes ikke at være behov for yderligere egenkontrol-tiltag som følge af vilkår i miljøgodkendelsen, da der ikke er installeret ekstra miljøteknologier såsom luftrensning, gylleforsuring eller gyllekøling.

3.12 BAT-Ammoniakemission

BAT-niveauet for husdyrbruget beregnes i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af Tabel 14.

Samlet BAT beregning			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	5856	938	6794
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	5944	558	6502
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	292
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT					
	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens begrundelse
Rediger	5944	5856			

Tabel 14: BAT-beregning vedr. ammoniak fra husdyrbruget.

Forudsætningen for BAT-beregning er, at der allerede foreligger en miljøgodkendelse efter Husdyrloven på de eksisterende staldafsnit, der ikke ændres. Det vil sige den eksisterende kostald, hvor der er sengestald med fast, drænet gulv og sengestald med spalter, samt et areal med dybstrøelse, foruden kalvestalden, hvor der er dybstrøelse og to eksisterende bygninger (roehus og overdækket siloområde) som er indrettet med

dybstrøelse. Disse bygninger opfylder således alle BAT. De nye staldafsnit i ansøgningen er ungdyrstalden, som indrettes med sengestald med fast gulv, dræn og skræbning og dybstrøelse, samt kalveplads med bokse med strøet leje. Disse to er begge BAT til de respektive dyregrupper.

Derudover er der indrettet nogle mindre staldarealer (i alt ca. 329 m²) i gammel ungdyrstald, som er opført med sengestald med spalter. Dette er i sig selv ikke BAT, idet ammoniakfordampningen er 88 kg højere fra dette staldareal, end hvis der havde været sengestald med fast, drænet gulv.

Der er fast overdækning på den store gyllebeholder. Gyllebeholderen er opført med fast overdækning tilbage i 2008/ 2009 på baggrund af en landzonetilladelse. Den bevirker en reduktion af ammoniakfordampningen fra lageret på 157 kg N/år. Dette er i forbindelse med sidste godkendelse anvendt til at opveje forskellen mellem BAT og ansøgt i den gamle ungdyrstald, og derved er BAT-kravet samlet set overholdt.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^C
A. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
A. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
A. Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og øjeafløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
B. Ny ungdyrstald endnu ikke etableret	Alle kvæg: Fast drænet gulv med skraber og øjeafløb ^A	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
B. Ny ungdyrstald endnu ikke etableret	Alle kvæg: Dybstrøelse ^A	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
C. Kalvestald	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gammel ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Gammel ungdyrstald	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Dybstrøelsesstald ungdyr	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ungdyrstald i siloer	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

Tabel 15: Forudsætning for BAT-beregningen (ny eller eksisterende stald).

Vurdering

Beregningerne i Husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-niveauet for ammoniak overholdes. En eventuel fast overdækning af den nye gyllebeholder på 5000 m³ er ikke indregnet.

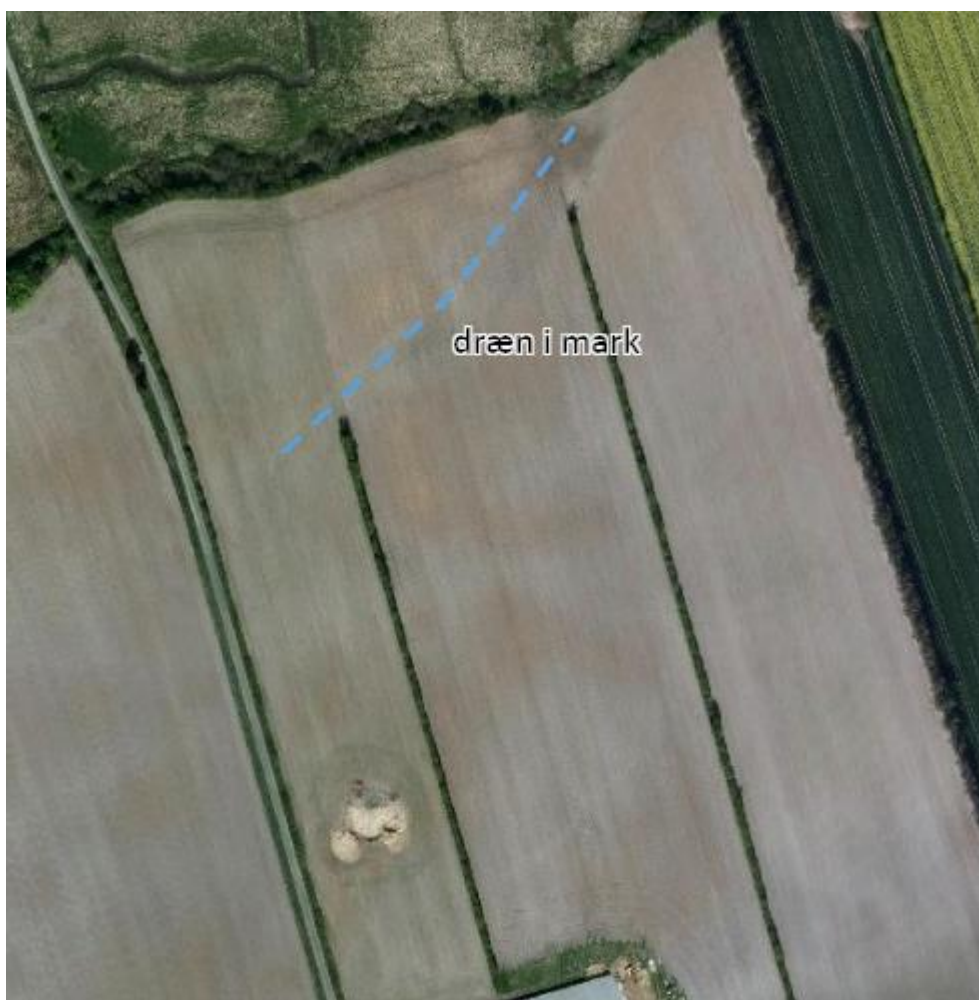
3.13 Risiko for ulykker og katastrofer

Husdyrbrugets daglige tiltag for at begrænse forurening og gener er beskrevet under punkterne 3.4-3.10. Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand er beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan. Beredskabsplanen opbevares i staldkontoret og opdateres løbende, når der er behov.

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle, forurenede vand fra ensilagepladser eller fx olie. Gylleudslip vil kunne ske fx i forbindelse med overpumpning, ved brud på gyllebeholder ved påkørsel eller lignende.

Eksisterende og nye stalde, gyllekanaler og gyllebeholdere mv. er/bliver etableret med tætte og stabile bunde og sider, gyllerør er/bliver etableret tætte. Gyllebeholderne er desuden omfattet af 10 års beholderkontrollen og bliver kontrolleret løbende.

Ud fra et højdekort ses det, at arealet omkring ejendommen, herunder gyllebeholderne, er så fladt, at selv hvis en gylletank skulle kollapse, så vil gyllen fordele sig på de omkringliggende arealer, men ikke strømme af til vandløb. Der er mere end 200 m til engarealerne langs med vandløbet mod nord. Ved et evt. udslip af gylle vil ansøger hurtigst muligt kontakte miljømyndighederne (ved større udslip ringes 1-1-2), og dernæst kontakte maskinstationen for hjælp til at fjerne gyllen. Der ligger tilsyneladende et dræn ca. 100 m nord for gyllebeholderen, så hvis der skulle ske et uheld med gylle, vil det være vigtigt at bremse gyllen, inden den når drænet.

Figur 23: Dræn i mark i forhold til gyllebeholder

I beredskabsplanen er der en nærmere instruks for, hvad der skal ske i tilfælde med bl.a. uheld med gylleudslip, olie eller kemikalier.

Vurdering

Skulle der ske udslip af gylle skal der være fokus på, at der ikke sker forurening af vandløb. Det er derfor vigtigt, at beredskabsplanen holdes opdateret, og at der er materialer til rådighed til at foretage afpropning af

afløb, etablere opdæmning med, herunder graveredskaber, der kan doze jord op som barriere, så gyllen ikke kan spredes over et større område eller løbe til dræn. Det vurderes, at sandsynligheden for gylleudslip er lille, og afstanden til vandløbene gør i sig selv, at risikoen for forurening er minimal.

På grund af husdyrbrugets beliggenhed vurderes det, at der ikke er fare for menneskers sundhed eller kulturarv eller andet pga. ulykker eller katastrofer på husdyrbruget eller forbundet med husdyrbrugets drift

3.14 Overvågning

Der forslås ingen særskilte overvågningsordninger.

Vurdering

Da der som beskrevet i de foregående punkter i miljøkonsekvensrapporten ikke vurderes at kunne forekomme væsentlige skadelige virkninger på det omkringliggende miljø, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet, vurderes der ikke behov for at opstille en egentlig overvågningsordning.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt opsætte vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

3.15 Andet om befolkningen og menneskers sundhed

Risikoen ved MRSA, antibiotikaresistens eller smitsomme husdyrsygdomme håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi.

Vurdering

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til naboer, der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes endvidere, at husdyrbruget med dets beliggenhed i forhold til omgivelserne, ikke kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed, heller ikke i forhold til samspil med de øvrige faktorer jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 4 stk. 8 (se punkt 3). Potentielt kunne befolkningen og menneskers sundhed blive påvirket af næringsstoffer eller kemikalier, der siver ned i grundvandet og forurener dette. Med husdyrbrugets indretning og drift vurderes det, at der er meget begrænset risiko for, at dette kan ske.

3.16 Kumulative og grænseoverskridende indvirkninger

Ansøger driver ikke andre husdyrbrug. Der er 1 andet husdyrbrug i nærheden, på Gl. Bajstrupvej 15, hvor der er en produktion af slagtekyllinger. Afstanden til andre naboer er så stor, at der ikke er tale om kumulation i forhold til lugt. Afstanden til særligt beskyttede naturarealer under Husdyrlovens kategori 1 er også så stor, at der ikke er nogen målelig påvirkning fra husdyrbruget, og derved heller ikke kumulative påvirkninger.

Der kan i perioder opleves en form for sæsonvis kumulation i forhold til markarbejde, når der køres gylle ud eller høstes på flere husdyrbrug i omegnen. Det er typisk for landområderne, som er landbrugets "erhvervszone", og er ikke specifikt knyttet til det ansøgte anlæg.

Husdyrbruget på Gl. Bajstrupvej 13 ligger ca. 7,5 km fra grænsen til Tyskland. Afstanden er så stor, at der ikke er nogen grænseoverskridende virkninger.

Vurdering

Det vurderes, at der hverken vil være kumulative eller grænseoverskridende virkninger af husdyrbruget på grund af både afstand til naboer, natur og andre husdyrbrug.

Det vurderes, at der ikke er andre eksisterende eller godkendte projekter i området, som husdyrbruget vil kunne kumulere med, som fx biogasanlæg eller godkendte men endnu ikke udvidede eller etablerede nye husdyrbrug eller lignende.

3.17 Alternative løsninger og 0-alternativet

Det ansøgte er et tillæg til en eksisterende miljøgodkendelse, og er et udtryk for, at der sker løbende tilpasning og overvejelse af alternative løsninger, som giver den bedst mulige logistik og sikrer ordentlig plads til dyrene mv.. Kalvepladsen er ny, og gyllebeholderen var ikke med i den sidste ansøgning, fordi ansøger mente, at den ikke ville blive nødvendig. I mellemtiden har det vist sig, at der bliver behov for mere opbevaringskapacitet, dels til afgasset biomasse, der kommer fra biogasanlæggene, og dels regner det mere, så der er større behov for opbevaringskapacitet til regnvand fra pladser, og regn, der falder i gyllebeholdere uden overdækning.

Det vurderes derfor at der kan blive brug for en ekstra gyllebeholder, som derfor er taget med i ansøgningen, så den kan opføres, hvis der bliver behov for det. 0-alternativet i den sammenhæng er at have for lidt opbevaringskapacitet, hvilket er meget u hensigtsmæssigt, da det kan føre til, at der køres afgasset gylle ud til markerne under mindre optimale forhold i det tidlige forår.

Et alternativ til en kalveplads kunne være en ny bygning til kalve, men kalvepladsen er et billigt alternativ, der sikrer gode forhold for kalvene og gode arbejdsforhold og ordnede miljøforhold. Den nye ungdyrstald vil blive opført så snart der er økonomi til det, og så vil de gamle ungdyrstalde formentlig blive taget ud af brug.

Vurdering

Det vurderes, at de realistiske alternativer til det ansøgte er blevet overvejet, og at det ansøgte er den bedste løsning på den pågældende ejendom på nuværende tidspunkt.

3.18 Erhvervsmæssig nødvendighed

Ifølge Miljøstyrelsens vejledning til Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen så skal kommunen ved opførelse af ny bebyggelse vurdere, om byggeriet er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom. Gammel Bajstrupvej 13 er noteret med landbrugspligt.

Miljøstyrelsen skriver i vejledningen, at det er deres vurdering, at byggeri til brug for husdyrbrug i langt de fleste tilfælde vil være erhvervsmæssigt nødvendigt, bl.a. fordi landmanden som udgangspunkt ikke har interesse i at opføre byggeri, der ikke er nødvendigt for driften af husdyrbruget, men at det er et krav, at der foretages en konkret vurdering af den erhvervsmæssige nødvendighed. I vejledningen står desuden:

”Langt de fleste husdyrbrug vil desuden ligge på landbrugsejendomme. Det vil i sådanne tilfælde sjældent være nødvendigt, at det fremgår eksplicit af afgørelsen, at der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. De tilfælde, hvor kommunens vurdering vil kunne have selvstændig betydning, vil formentlig alene være, hvor der er tale om så omfattende byggeri, at det får industrilignende karakter, eller tilfælde hvor der er tale om byggeri til brug for små hobbybrug. Der kan dog også være andre husdyrbrug, i praksis navnlig minkfarme, på ejendomme uden landbrugspligt. Det forhold, at kommunen vurderer, at der ikke er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri for ejendommens drift som landbrugsejendom, betyder ikke i sig selv, at byggeriet ikke kan godkendes eller tillades. F.eks. vil der kunne være behov for at fastsætte yderligere vilkår til varetagelse af landskabshensyn, hvis der er tale om byggeri af industrilignende karakter.”

Vurdering

Det er ansøgers vurdering, at det ansøgte er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens fortsatte drift, da der er brug for ordentlig plads til kalvene og ordentlige arbejdsforhold. Gyllebeholderen er erhvervsmæssigt nødvendig for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Når den nye ungdyrstald opføres, vil den binde gyllebeholderne sammen med det øvrige anlæg, så de ikke ligger for sig selv. Den nye ungdyrstald er erhvervsmæssigt nødvendig for at sikre overholdelse af dyrevelfærdsreglerne og ordentlige forhold for ungdyrene på lidt længere sigt, og for at de gamle ungdyrstalde kan blive udfaset.

Ejendommen med den nye kalveplads og opbevaringsanlæg vurderes ikke at have en specielt industrilignende karakter, og vurderes at være erhvervsmæssigt nødvendig for husdyrbrugets fortsatte udvikling.

4. Oplysninger om konsulenten

Ansøgningen er udarbejdet af miljørådgiver cand. silv. / landskabsforvaltning Britt Bjerre Paulsen, Spiras, som har arbejdet med landbrugets miljøforhold siden 2001, først i det daværende Sønderjyllands Amt, og siden som miljørådgiver i landboforeningen Spiras.

5. Konklusion

Sammenfattende vurderes det, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget på Gammel Bajstrupvej 13 ikke vil medføre væsentlig direkte eller indirekte påvirkning af det omgivende miljø. Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for husdyrbruget fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag samt oprette vilkår for indgreb, såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede gener for omgivelserne.

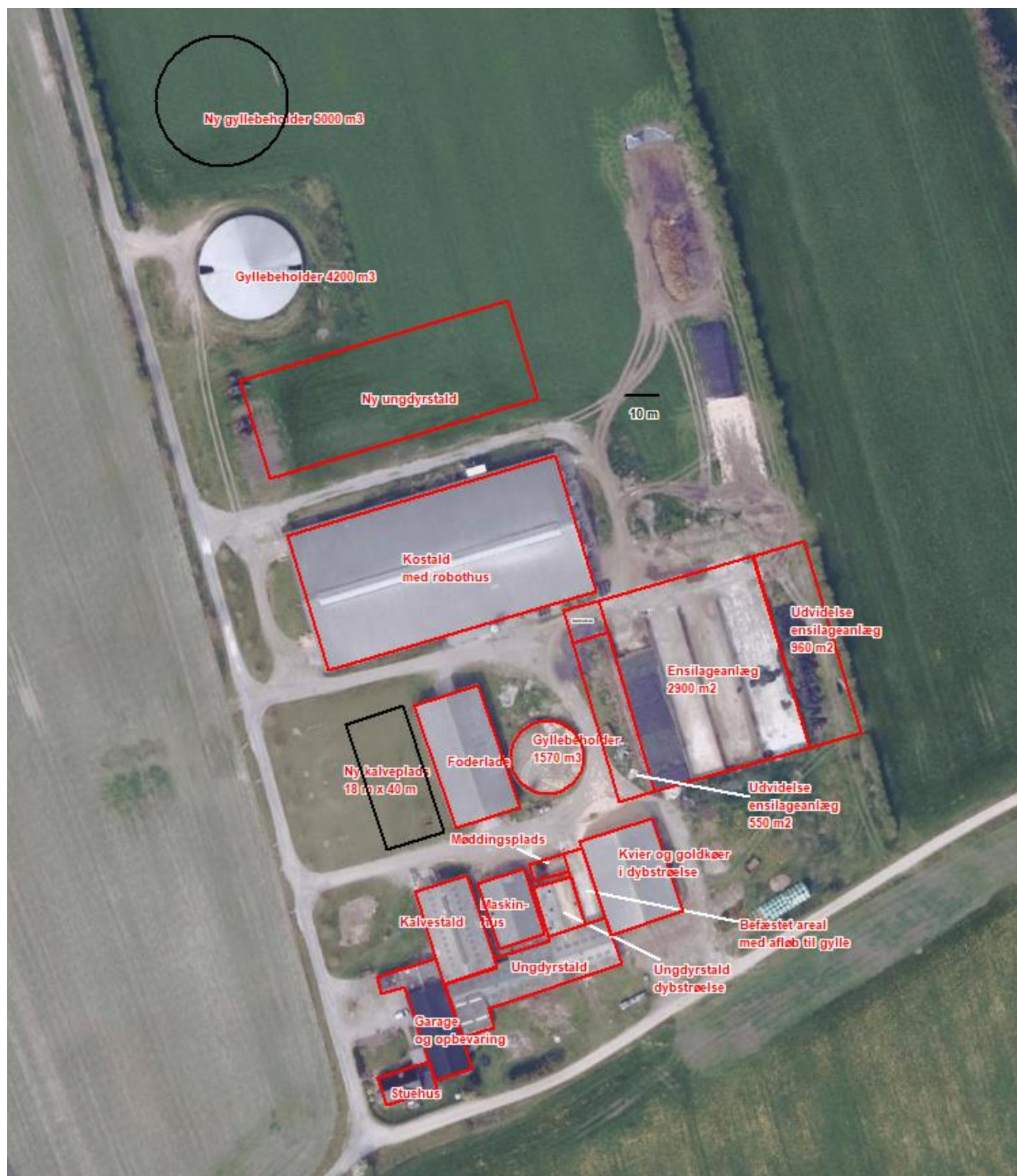
Det vurderes endvidere, at der ikke er samspil mellem emnerne 1) befolkningen og menneskers sundhed, 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter, 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima og 4) materielle goder, kulturarv og landskabet, der kan medføre væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af omgivelserne.

6. Referenceliste

1. Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019
2. Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr 1261 af 26/04/2023
3. <https://kort.plandata.dk/spatialmap>
4. Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse LBK nr 240 af 04/10/2022
5. http://dce.au.dk/fileadmin/dce.au.dk/Udgivelser/Notater_2018/Opdatering_empirisk_baserede_taal-graenser.pdf
6. Danmarks Miljøundersøgelser Aarhus Universitet Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV <https://www2.dmu.dk/pub/fr635.pdf>
7. AARHUS UNIVERSITET DCE – NATIONALT CENTER FOR MILJØ OG ENERGI Videnskabelig rapport nr. 50 fra 2013 Overvågning af arter 2004-2011 <https://www.dmu.dk/Pub/rSR50.pdf>
8. <https://kort.toender.dk/spatialmap>

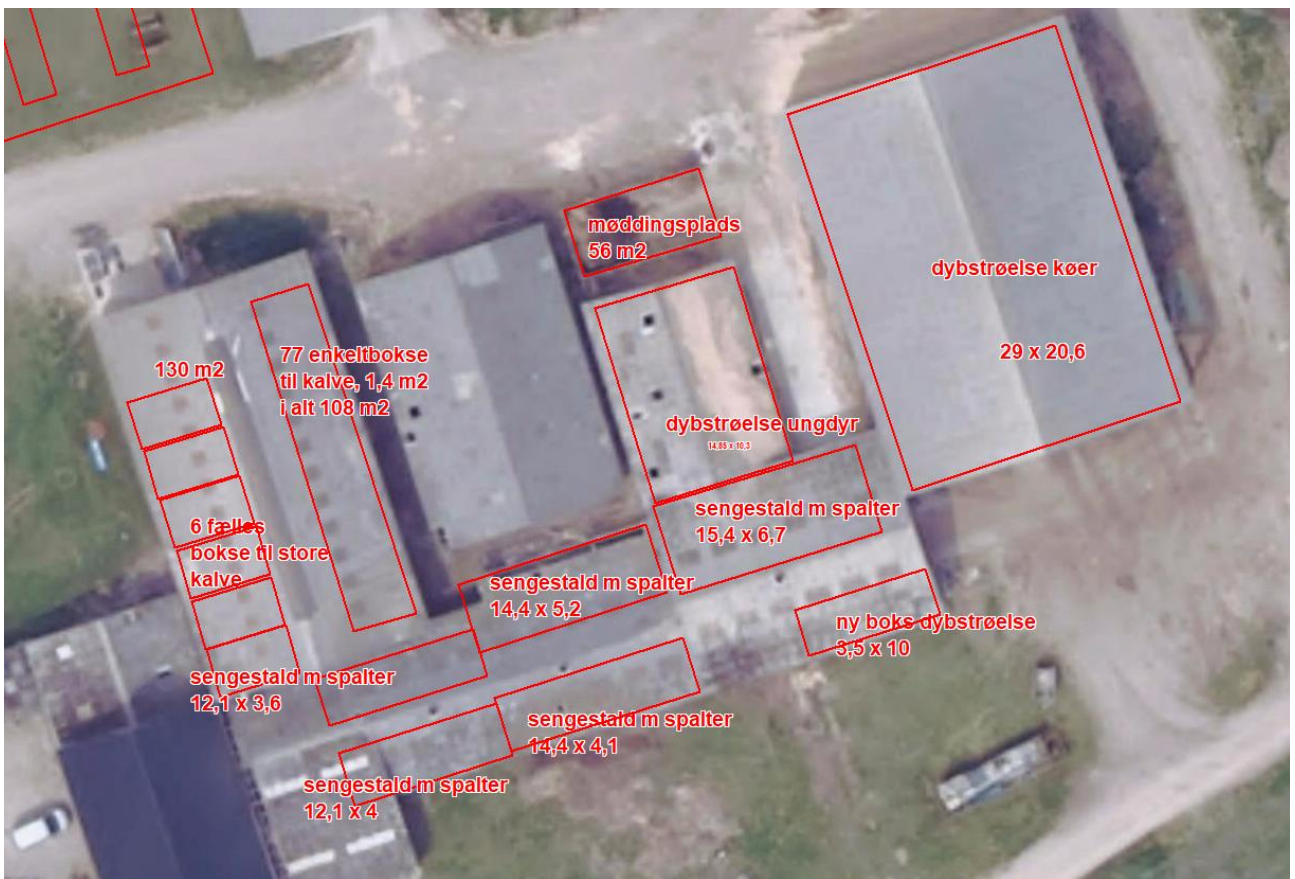
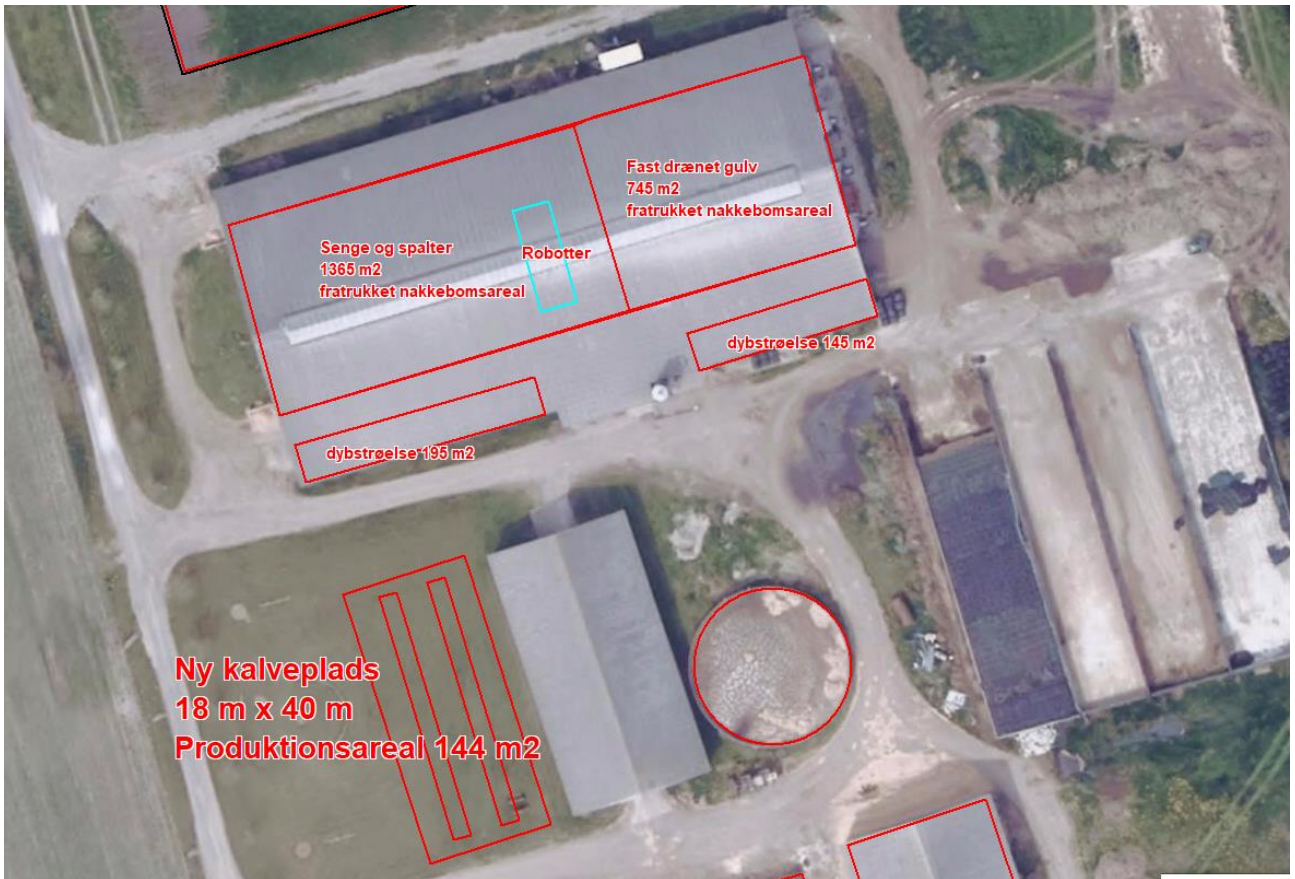
7. Bilag

Bilag 1: Situationsplan

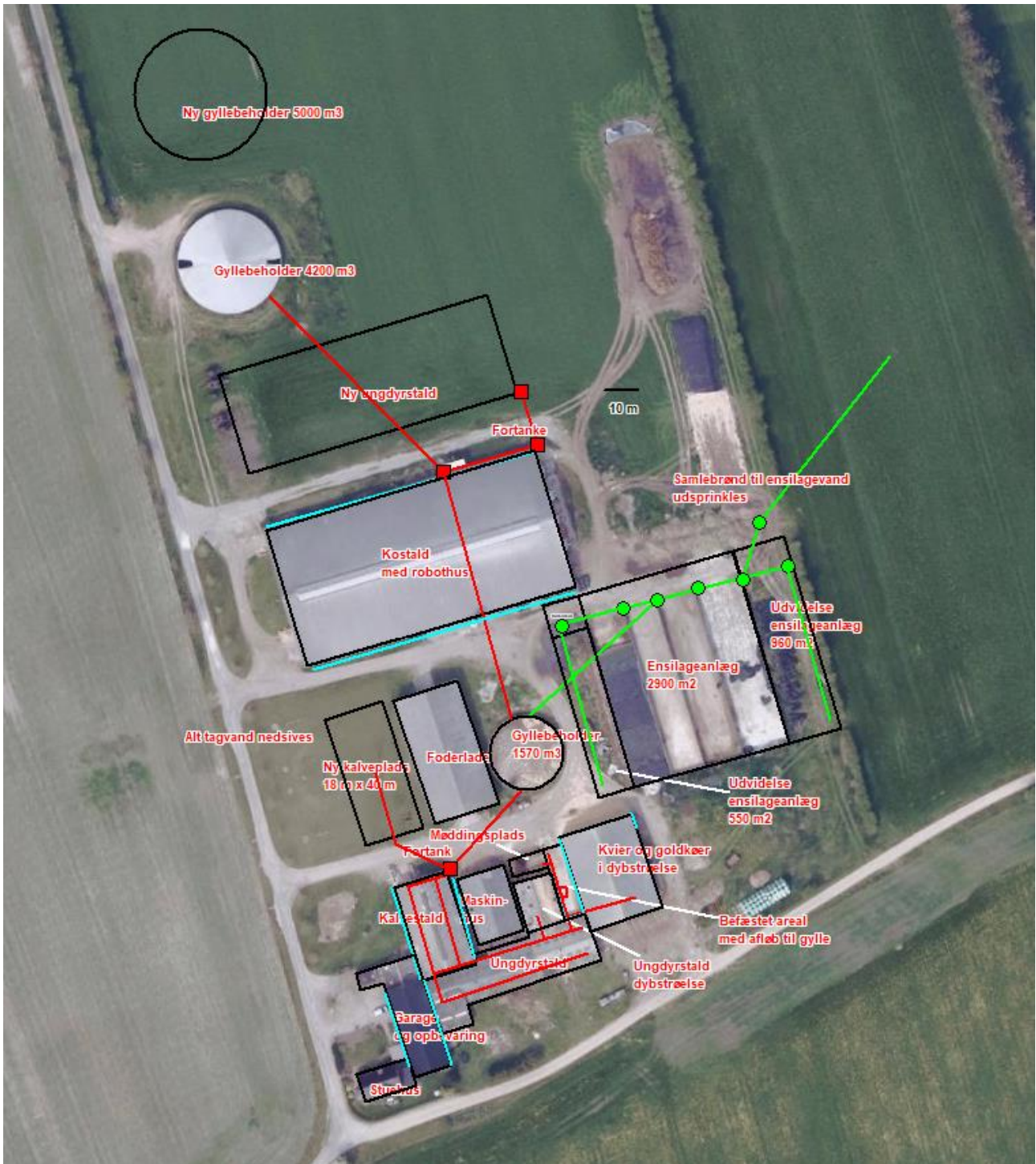
Bilag 2: Produktionsarealer

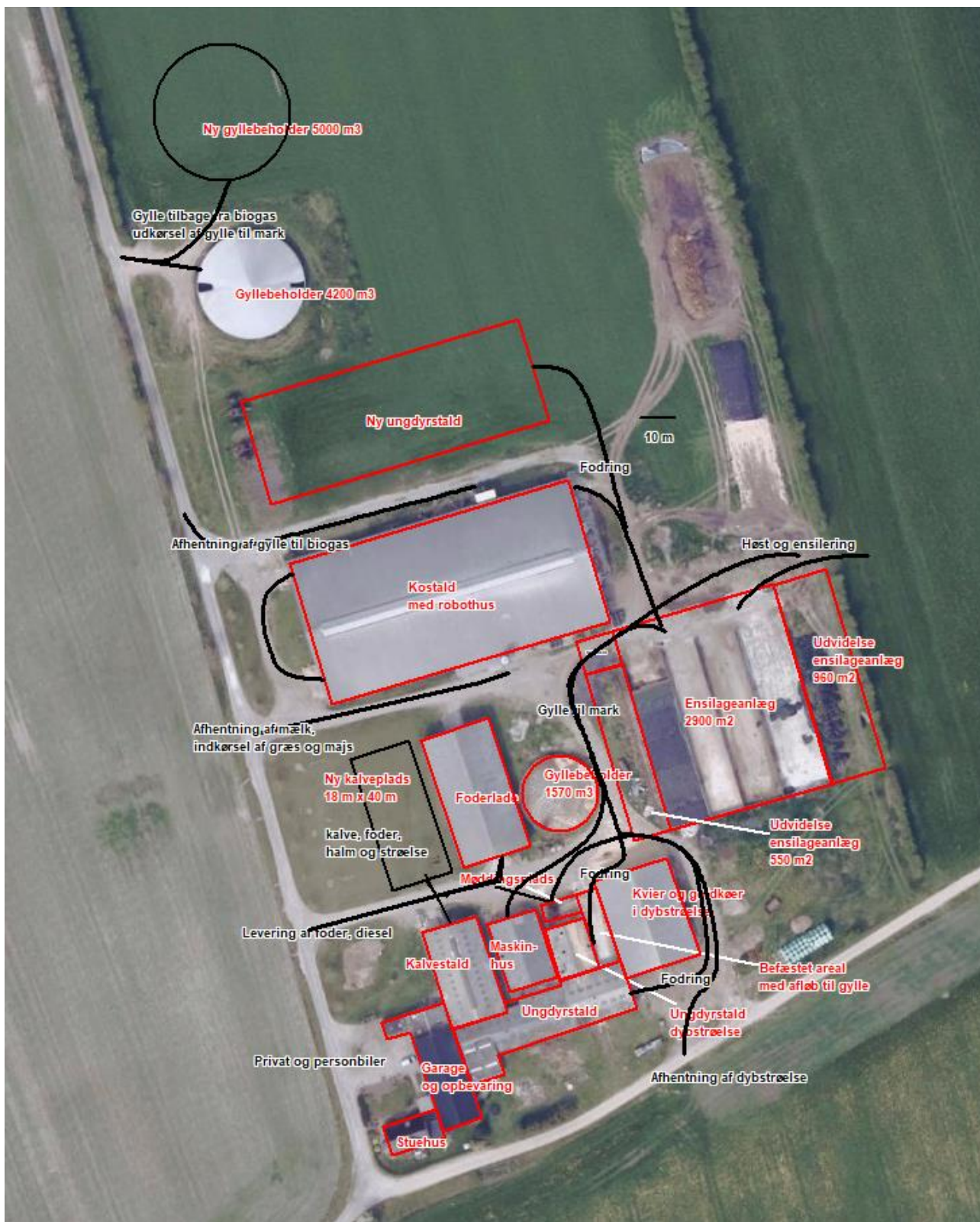

Bilag 3: Afløbsplan

Bilag 4: Interne transporter

Bilag 5: Teknik og beredskab

